

2015

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΕΙΦΟΡΟΥ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

SUSTAINABILITY REPORT

Περιεχόμενα

Ενιαίος απολογισμός

1. Μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου [G4-1, G4-2]
2. Η στρατηγική του Ομίλου
3. Αναγνωρισμένα ουσιαστικά θέματα και όρια [G4-17 έως G4-23]
4. Προφίλ Απολογισμού [G4-28, G4-29] [G4-30, G4-31]
5. Διαβουλεύσεις και ενδιαφερόμενα μέρη
6. Προφίλ του Ομίλου [G4-3 έως G4-16]
 - Όνομα - νομική μορφή • Δραστηριότητες • Προσωπικό • Χώρες δραστηριοτήτων - Αγορές που εξυπηρετούνται • Μέγεθος του Ομίλου
7. Εταιρική διακυβέρνηση και δεσμεύσεις [G4-34 - 55]
 - Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης • Οργανόγραμμα • Σχέση θυγατρικών • Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών • Συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων • Γενική Συνέλευση Μετόχων
8. Εταιρική κοινωνική ευθύνη [G4-14] / [G4-15] / [G4-16]
 - Δεσμεύσεις και συμμετοχές • Δείκτες επιδόσεων

Οικονομικά στοιχεία

1. Γενικά [G4-EC1 έως G4-EC9]
2. Οικονομική επίδοση ομίλου
 - Ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία • Αξίες που παράγονται και κατανέμονται
 - Διαχρονική οικονομική εξέλιξη • Οικονομική επίδοση ανά κλάδο
3. Σημαντικά γεγονότα
4. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες
5. Εκτίμηση εξελίξεων - προοπτικές για το 2016
6. Συνοπτική παρουσίαση - γενική εκτίμηση εξελίξεων

Περιβάλλον

- I. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ
 - Οι περιβαλλοντικές μας αρχές • Περιβαλλοντική υπευθυνότητα
- II. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ [G4-EN11 έως G4-EN34]

Περιεχόμενα

1. Βιοποικιλότητα – προστατευόμενες περιοχές [G4-EN11 έως G4-EN14]
2. Στερεά και υγρά απόβλητα [G4-EN22 έως G4-EN28]
 - 2.1 Στερεά απόβλητα και δείκτες επιδόσεων [G4-EN27, G4-EN28]
 - Αρχές διαχείρισης αποβλήτων • ΑΚΤΩΡ και περιβαλλοντική διαχείριση • Περιβαλλοντική επίδοση - δείκτες 2015 • Διαχρονική περιβαλλοντική εξέλιξη και επιδόσεις - Ανακύκλωση • Περιβαλλοντικό αποτύπωμα • Περιβαλλοντική ανταπόδοση • Απόβλητα ως εναλλακτικό καύσιμο • Διαχείριση αποβλήτου αφροίλιος • Ετήσιες εκθέσεις παραγωγών αποβλήτων
 - 2.2 Υγρά απόβλητα [G4-EN22 έως G4-EN26]
 - Έργα εντός αστικού ιστού • Παραχωρήσεις • Κατασκευές
3. Υλικά και πρώτες ύλες [G4-EN1, G4-EN2]
4. Ενέργεια, εκπομπές και νερό [G4-EN3 έως G4-EN10, G4-EN15 έως G4-EN21]
 - ΑΚΤΩΡ: ενέργεια, νερό και εκπομπές • Φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου
 - Άλλες αέρια ρυπάνσεις - εκπομπές
5. Συμμόρφωση [G4-EN29]
6. Περιβαλλοντική Αξιολόγηση Προμηθευτών [G4-EN32, G4-EN33]
 - Μηχανολογικός Εξοπλισμός • Υπεργολάβοι – συνεργάτες • Αναφορές αξιολογήσεων
7. Μηχανισμοί Διαχείρισης Αναφορών για το Περιβάλλον [G4-EN34]
8. Μεταφορές [G4-EN30]
9. Δαπάνες [G4-EN31]
10. GREENBUILDING – LEED και ενεργειακή απόδοση κτιρίων
 - GREENBUILDING • LEED πιστοποιημένα κτίρια
11. Επιβράβευση και Διακρίσεις στον Όμιλο

Άνθρωπος και κοινωνία

1. Κοινωνία [G4-S01]
2. Απασχόληση [G4-LA1]
3. Εργασιακές συνθήκες - παροχές [G4-LA2]
4. Σχέσεις εργαζομένων και διοίκησης [G4-LA4]
5. Εργασία - υγεία και ασφάλεια [G4-LA5, G4-LA7]
6. Περίθαψη - παροχές [G4-LA2]
7. Εκπαίδευση [G4-LA9, G4-LA10]
8. Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες [G4-LA12, G4-LA13, G4-HR3]
9. Παιδική - καταναγκαστική εργασία [G4-HR5, G4-HR6]
10. Διαφάνεια και νομοθετική συμμόρφωση [G4-S08]
11. Κοινωνική συνεισφορά
12. Ικανοποίηση κοινωνίας - πελατών [G4-PR5]
13. Συμμετοχές σε οργανισμούς - δίκτυα
14. Επικοινωνία με τρίτους

Ενιαίος Απολογισμός 2015

▲ Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ ΣΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Ένας διεθνής όμιλος με βασικούς άξονες τον τομέα των κατασκευών, το περιβάλλον και τα έργα παραχωρήσεων.

- ▲ **1.5 δις €** κύκλος εργασιών το 2015
- ▲ **13.900 συνεργάτες** στην Ελλάδα και το εξωτερικό (Αύγουστος 2015)
- ▲ **139^ο** στη λίστα ENR των **250** κορυφαίων Παγκοσμίως Εργοληπτικών Εταιρειών **ENR** (Αύγουστος 2014)

Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ αποτελείται από περισσότερες από 110 θυγατρικές εταιρείες, πάνω από 20 συγγενείς και περίπου 180 από κοινού ελεγχόμενες οικονομικές μονάδες και κοινοπραξίες. Σε αυτό το πλαίσιο, και ως επακόλουθο της επέκτασης του Ομίλου, ένας από τους σημαντικότερους στόχους μας ήταν η δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών για την ανάπτυξη μιας ενιαίας εταιρικής παιδείας η οποία να ενσωματώνει τις κοινές αξίες όλων των επιμέρους εταιρειών. Οι αξίες που διαμορφώνουν την εταιρική μας παιδεία είναι οι ακρογωνιαίοι λίθοι του τρόπου με τον οποίο διεξάγουμε την επιχειρηματική μας δραστηριότητα:

Επιδεικνύουμε ήθος, προάγοντας τη διαφάνεια και την ανοικτή επικοινωνία. Εκτιμούμε την ευελιξία, την καινοτομία και το επιχειρηματικό πνεύμα. Σεβόμαστε τη διαφορετικότητα και προωθούμε τις ίσες ευκαιρίες στον εργασιακό χώρο. Πιστεύουμε στην ομαδική εργασία, την εποικοδομητική συνεργασία και τη συλλογική ανάληψη ευθυνών. Δεσμευόμαστε για την προώθηση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος. Αναγνωρίζουμε την περιβαλλοντική μας ευθύνη και ενεργούμε με τρόπους που μειώνουν τις επιπτώσεις που έχουν οι δραστηριότητές μας στο περιβάλλον.

1. Μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ αποτελεί έναν διεθνή Όμιλο με έδρα την Ελλάδα και δραστηριότητες στους κλάδους Κατασκευών, Περιβάλλοντος και συμμετοχή σε έργα παραχωρήσεων, με περισσότερα από 60 χρόνια εμπειρία και ειδίκευση στους κλάδους αυτούς.

[G4-1, G4-2]

... στόχος μας είναι η διαφύλαξη του περιβάλλοντος, ο σεβασμός στον άνθρωπο - εργαζόμενο και η προσήλωση σε μια ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη σε εθνικό και διεθνές επίπεδο

Ο Ενιαίος Ετήσιος Απολογισμός 2015, ανταποκρινόμενος στις κατευθυντήριες οδηγίες GRI, έκδοση G4 του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, προσεγγίζει με διαφανή τρόπο τις οικονομικές πληροφορίες και τις περιβαλλοντικές επιδόσεις του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ για το 2015. Μέσω του απολογισμού, κύριο μέλημά μας είναι να ενισχυθεί περαιτέρω η αμφίδρομη και ουσιαστική επικοινωνία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τις κοινωνικές εκείνες ομάδες που επηρεάζουν και επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την λειτουργία του Ομίλου. Να γίνει κατανοητή η συνολική εικόνα του Ομίλου καθώς και η εταιρικά υπεύθυνη ενάσκηση των δραστηριοτήτων του. Η άποψή μας και ο στόχος μας είναι η διαφύλαξη του περιβάλλοντος, ο σεβασμός στον άνθρωπο - εργαζόμενο και η προσήλωση σε μια ισορροπημένη οικονομική ανάπτυξη σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Αειφόρος ανάπτυξη: Η αειφόρος ανάπτυξη αποτελεί προτεραιότητα και δέσμευση για τον Όμιλο και διατυπώνεται ξεκάθαρα στις πολιτικές που ακολουθεί. Κοινή είναι η πεποίθηση ότι αυτό επιτυγχάνεται μέσα από κοινωνικά ολοκληρωμένους επιχειρηματικούς σχεδιασμούς τόσο του Ομίλου όσο και των θυγατρικών του εταιρειών.

Στο πλαίσιο αυτό, θέματα όπως η εταιρική διακυβέρνηση παραμένουν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντός μας και αναπτύσσουμε ένα νέο πλαίσιο κατεύθυνσης της στρατηγικής για την βιώσιμη ανάπτυξη του Ομίλου τα επόμενα χρόνια.

Στόχος είναι η πρόληψη των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον από τις δραστηριότητες του

Ομίλου, η συνεισφορά στην κοινωνία με τόνωση της απασχόλησης, η υποστήριξη τοπικών και διεθνών θεμάτων μέσω περιβαλλοντικών – αειφορικών πρακτικών και πρωτοβουλιών και η διατήρηση της εταιρείας σε αειφορική αναπτυξιακή πορεία. Με αυτή την προσπάθεια του Ομίλου υιοθετεί και τονίζει την ανάγκη προώθησης και εφαρμογής ενός διαφορετικού τρόπου, αντιμετώπισης του περιβάλλοντος και της προστασίας του σε προληπτικά πλαίσια. Με αυτό τον τρόπο καθιστούμε εφικτή την αειφόρο - βιώσιμη ανάπτυξη των επόμενων γενεών στο μέλλον. Παράλληλα συνεχίζουμε την αναπτυξιακή πορεία επιδιώκοντας ενδυνάμωση της συνεργασίας μας με τα ενδιαφερόμενα μέρη στο πλαίσιο των αρχών του Ομίλου και του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ για την Βιώσιμη Ανάπτυξη.

2015: Η αβεβαιότητα σε πολιτικό και μακροοικονομικό επίπεδο επηρέασε αρνητικά τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου και ιδιαίτερα την δραστηριότητα της κατασκευής. Προσαρμοσμένος ο Όμιλος σε αυτά τα δεδομένα και με άξονα τη στρατηγική και την διαχρονική δέσμευση στις αξίες και τις αρχές μας, μπορέσαμε να ισχυροποιήσουμε την θέση των κύριων δραστηριοτήτων μας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και θα συνεχίσουμε να ενισχύουμε τις προοπτικές μας για μελλοντική ανάπτυξη.

Η διαρκής αξιολόγηση των καταστάσεων και των πιθανών επιπτώσεών τους είναι κύριο μέλημα της διοίκησης του Ομίλου. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζει τη μεγιστοποίηση των θετικών προοπτικών, αλλά παράλληλα προλαμβάνει τις τυχόν αρνητικές επιπτώσεις και εφαρμόζει έγκαιρα τα αναγκαία μέτρα και ενέργειες.

Σε αυτό συμβάλλει και ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός για στρατηγικές επενδύσεις τα επόμενα έτη, οι οποίες θα επαναφέρουν

τον Όμιλο σε τροχιά ανάπτυξης, ενώ το όραμά μας για τη βιώσιμη ανάπτυξη θα οδηγήσει στην ενίσχυση των δυνατοτήτων και των πόρων που χρειάζεται ο Όμιλος για να αξιοποιήσουμε τις μελλοντικές ευκαιρίες.

2016: Σε διεθνές επίπεδο, η αυξημένη μεταβλητότητα στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, η ένταση στο προσφυγικό ζήτημα και ο αυξημένος γεωπολιτικός κίνδυνος (περιφερειακές εντάσεις, αύξηση τρομοκρατικών επιθέσεων, κλπ.), οδηγούν στην εκτίμηση ότι το 2016 θα είναι μια δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία και κατ' επέκταση για τον Όμιλο. Τυχόν αρνητικές εξελίξεις είναι πιθανό να υπάρξουν στις δραστηριότητες, στα αποτελέσματα, στην χρηματοοικονομική κατάσταση και στις προοπτικές του Ομίλου.

Τέλος, έχοντας επίγνωση την ανάγκη για συνεχή και μακροχρόνια ανάπτυξη, καλούνται όλες οι εταιρείες του Ομίλου να προχωρήσουν την ανάπτυξή τους πάνω στις αρχές και τις κατευθύνσεις του Ομίλου, παρ' όλες τις προκλήσεις τόσο στην Ελλάδα, όσο και στις χώρες όπου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες μας. Στρατηγικός στόχος του Ομίλου παραμένει ο σεβασμός στον άνθρωπο – εργαζόμενο, ενώ η έμφαση στις τρεις αρχές του περιβάλλοντος, της κοινωνίας και της οικονομίας αναγνωρίζονται ως προϋποθέσεις για την αειφόρο ανάπτυξη και για ένα καλύτερο κοινωνικό σύνολο. Μέλημα όλων των εταιρειών μας είναι η ασφάλεια στην εργασία, η προστασία του περιβάλλοντος πέραν των νομοθετικών απαιτήσεων και η συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και την κοινωνία ευρύτερα.

Λεωνίδας Μπόμπολας

Διευθύνων Σύμβουλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ

2. Η στρατηγική του Ομίλου

Στόχος της Διοίκησης του Ομίλου είναι
η ανάδειξη του σε έναν από τους κορυφαίους Ομίλους
στους τομείς της κατασκευής και διαχείρισης
υποδομών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη και Μέση Ανατολή.

Η στρατηγική για την υλοποίηση του ανωτέρου στόχου αναπτύσσεται γύρω από τους κάτωθι άξονες:

Επικεντρωνόμαστε στις βασικές δραστηριότητες του Ομίλου - Κατασκευή, Παραχωρήσεις, Περιβάλλον και Αιολικά Πάρκα - και σταδιακά από-επενδύουμε από μη στρατηγικές συμμετοχές, απελευθερώνοντας κεφάλαια για επενδύσεις στις βασικές δραστηριότητες. Συνεχίζουμε να δημιουργούμε αξίες από συμπληρωματικές και αλληλένδετες δραστηριότητες, όπως η κατασκευή και η λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής.

Η δυνατότητα ανάληψης κατασκευαστικού ρίσκου, η τεχνογνωσία και εμπειρία μας στην διαχείριση έργων υποδομής αποτελούν τα πλεονεκτήματα - εκέγγυα για την δημιουργία αξιών. Συνεχίζουμε την διασπορά επενδυτικού και λειτουργικού ρίσκου με οργανική ανάπτυξη στις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Μέσης Ανατολής.

Θα αξιοποιήσουμε τις ευκαιρίες που αναμένεται να προκύψουν από την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας (Ευρωπαϊκά προγράμματα, ιδιωτικές επενδύσεις) για την υλοποίηση ιδιωτικών, δημόσιων και συγχρηματοδοτούμενων έργων υποδομής (δρόμοι, αεροδρόμια, λιμάνια) και έργων διαχείρισης απορριμμάτων

Εφόδια του Ομίλου για την επίτευξη των στρατηγικών του στόχων είναι:

- Η μακρόχρονη εμπειρία και άρτια τεχνογνωσία στους τομείς δραστηριοποίησης
- Το ικανό και εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό
- Η παροχή αξιόπιστων υπηρεσιών
- Η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει από τους πελάτες, τους συνεργάτες και τους μετόχους
- Η καινοτόμος δράση σε θέματα ανάπτυξης αγορών
- Η ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση
- Η δημιουργία ενός ισχυρού οικονομικά οργανισμού ικανού να οδηγήσει και να στηρίξει μεγάλα αναπτυξιακά σχέδια και σταθερή ανάπτυξη.

Το όραμα του Ομίλου είναι να ενισχυθεί ο ρόλος του σε διεθνές επίπεδο στον κλάδο της κατασκευής, της ενέργειας και του περιβάλλοντος, διασφαλίζοντας παράλληλα μια αειφόρο μελλοντική ανάπτυξη μέσω συνεχούς βελτίωσης των υπηρεσιών και βασισμένη στις αρχές της ακεραιότητας, της διαφάνειας, της

υπευθυνότητας και της ομαδικής εργασίας.

Στοχεύοντας σε μια μακροπρόθεσμα ισορροπημένη ανάπτυξη, θεμελιώδη θέματα της στρατηγικής ανάπτυξης αποτελούν:

- Η επιτάχυνση της διεθνούς ανάπτυξης
- Η διατήρηση της διεθνούς πολυσιχιδούς δραστηριότητας
- Η περαιτέρω ισχυροποίηση της ηγετικής θέσης του Ομίλου στην Ελλάδα
- Η διαρκής παροχή όσο το δυνατόν περισσότερων οφελών στους πελάτες και στα ενδιαφερόμενα μέρη
- Η δέσμευση στην συνέχιση της πορείας προς την αειφόρο ανάπτυξη
- Η διατήρηση της εύρωστης οικονομικής θέσης
- Η δέσμευση σε υψηλές προδιαγραφές ποιότητας.

Βασικοί στόχοι του Ομίλου στον καθορισμό της πορείας του για το μέλλον αποτελούν η βελτίωση του μοντέλου οργάνωσης και διαχείρισης του Ομίλου, η βελτιστοποίηση της παραγωγής των έργων και υπηρεσιών και κατ' επέκταση η διασφάλιση της αειφόρου ανάπτυξης.

3. Αναγνωρισμένα Ουσιαστικά Θέματα και Όρια

Τα στοιχεία που αναφέρονται στον Απολογισμό είναι ενοποιημένα σε επίπεδο Ομίλου, ενώ γίνονται σε αρκετές περιπτώσεις αναλυτικές αναφορές επιδόσεων και ανά κλάδο ή και θυγατρική, π.χ. την ΑΚΤΩΡ η οποία καλύπτει τον κατασκευαστικό κλάδο, με σκοπό να τεκμηριωθεί η αρχή της υπεύθυνης επιχειρηματικότητας.

[G4-17 έως G4-23]

...ο εντοπισμός των περιβαλλοντικών και κοινωνικών θεμάτων καθορίζουν στην ουσία την εταιρική πορεία μιας εταιρείας και ενός Ομίλου.

Από το 2007, με τον πρώτο Αειφόρο Απολογισμό, ο Όμιλος προχώρησε στην διαδικασία εφαρμογής των κατευθυντήριων οδηγιών του GRI 3 και στον καθορισμό των ουσιαστικών θεμάτων και ορίων σε σχέση και με τα ενδιαφερόμενα μέρη, λαμβάνοντας υπόψη τους περιορισμούς και τις απαιτήσεις που τίθενται από τους περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς παράγοντες των κλάδων δραστηριοποίησης σε εθνικό, αλλά και σε διεθνές επίπεδο.

Σημαντικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση διαδραμάτισαν οι αρχές και πολιτικές του Ομίλου και των θυγατρικών, καθώς και ο εντοπισμός των περιβαλλοντικών και κοινωνικών θεμάτων τα οποία καθορίζουν στην ουσία την εταιρική πορεία μιας εταιρείας και ενός Ομίλου.

Μέσω της πολύχρονης εμπειρίας περιβαλλοντικής διαχείρισης στον Όμιλο, της

ενσωμάτωσης διεθνών προτύπων όπως το EMAS, ISO 14001, OHSAS 18001, GRI, τα περιβαλλοντικά θέματα, τα θέματα εργασιακής ασφάλειας, ήταν ήδη εντοπισμένα από το 2002, καταγεγραμμένα και αξιολογημένα.

Παράλληλα, με την περιβαλλοντική διάσταση του Ομίλου και την εφαρμογή των οδηγιών του GRI και του Κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης, έγινε αξιολόγηση των κοινωνικών θεμάτων καθώς και θεμάτων που σχετίζονται ευρύτερα με τα τρίτα μέρη.

Όλα αυτά αποτελούν μια δέσμη θεμάτων και αρχών πάνω στις οποίες δεσμεύεται ο Όμιλος στην μελλοντική του Ανάπτυξη και θεωρούνται ουσιαστικής σημαντικότητας, ενώ λόγω της συνάφειας την οποία παρουσιάζουν οι δραστηριότητες του Ομίλου, η εφαρμογή τους ισχύει καθολικά για όλες τις θυγατρικές του Ομίλου.

4. Προφίλ Απολογισμού

Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ, όντας πάντα πρωτοπόρος όμιλος, προχώρησε στην σύνταξη κοινωνικών απολογισμών ήδη από το έτος 2007, ανταποκρινόμενος στις προδιαγραφές και στις αρχές του ΟΗΕ και στις οδηγίες του Global Reporting Initiative GRI 3 για την σύνταξη των Sustainability Reports – Αειφόρων Απολογισμών.

[G4-28, G4-29, G4-30, G4-31]

Ο Όμιλος επικεντρώνει την προσπάθειά του στις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μέσα από την ενσωμάτωση των αρχών της αειφόρου – βιώσιμης ανάπτυξης στην επιχειρηματική της στρατηγική και στις πολιτικές του ευρύτερα.

Για τέσσερα χρόνια, από 2007 έως το 2010, ο Όμιλος συνέτασσε Αειφόρους Απολογισμούς στους οποίους συμπεριελάμβανε ξεχωριστά στοιχεία για όλες τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, με δεσπόζουσα την ναυαρχίδα της, δηλαδή την κατασκευαστική εταιρεία ΑΚΤΩΡ. Για το διάστημα 2011-2012 δεν συντάχθηκαν απολογισμοί.

Το 2013 και το 2014 ο Όμιλος συνέταξε Αειφόρο Απολογισμό για την ΑΚΤΩΡ, ενώ παράλληλα συντάσσει ανελλιπώς Αειφόρους Απολογισμούς για την Αττική Οδό από το έτος 2009.

Διαπιστώνεται, με την σύντομη αυτή αναδρομή στους εταιρικούς απολογισμούς, μια διαχρονική δέσμευση και

συνέπεια του Ομίλου απέναντι στις αρχές – αξίες του και στις παγκοσμίως σύγχρονες κοινωνικές, περιβαλλοντικές και εργασιακές απαιτήσεις.

Ο παρών Αειφόρος ή Βιώσιμος Απολογισμός της ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι ετήσιος, αφορά στην περίοδο 01.01.2015 - 31.12.2015, δημοσιοποιείται ηλεκτρονικά με την παρούσα έκδοση και αποτελεί κατά έναν έμμεσο τρόπο την συνέχεια του προηγούμενων Αειφόρων Απολογισμών – Sustainability Reports της ΕΛΛΑΚΤΩΡ / ΑΚΤΩΡ 2007 - 2014 (GRI 3).

Μέσω του Απολογισμού μας 2015 υιοθετούνται τα διεθνή πρότυπα για τους Ενιαίους Απολογισμούς και εφαρμόζεται το

πλαίσιο Έκδοσης απολογισμών G4 του Global Reporting Initiative του ΟΗΕ.

Η δημοσίευση του Απολογισμού είναι η διαδικασία και ο τρόπος δημιουργίας των αξιών που διασφαλίζουν την μακροχρόνια βιωσιμότητά μας. Με την ενέργεια αυτή, επιδιώκεται η συνέχεια της αδιάλειπτου επικοινωνίας των επιδόσεων του Ομίλου και των θυγατρικών του με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η κάλυψη των προσδοκιών τους, η ανατροφοδότηση των απόψεών τους, καθώς και η συναίνεση μέσα από την ενημέρωσή τους επί των ουσιαστικών θεμάτων σχετικών με το περιβάλλον, τον άνθρωπο - εργαζόμενο, την

κοινωνία ευρύτερα και την οικονομική κατάσταση.

Οι τεκμηριωμένες επιδόσεις της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της καθιστούν τον διάλογο επί των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης ουσιαστικό και ευρύτερα ωφέλιμο με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Ο Όμιλος επικεντρώνει την προσπάθειά του στις αρχές της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης μέσα από την ενσωμάτωση των αρχών της αειφόρου – βιώσιμης ανάπτυξης στην επιχειρηματική της στρατηγική και στις πολιτικές του ευρύτερα.

Σε αυτά τα πλαίσια από αυτήν την χρονιά προσκαλούμε ανεξάρτητους ελεγκτές να πιστοποιήσουν τις επιδόσεις μας έναντι των εθελοντικών δεσμεύσεών μας σε διεθνή πρότυπα και βέλτιστες πρακτικές.

Από το έτος 2002 άρχισε ένας στοχευόμενος περιβαλλοντικός σχεδιασμός των θυγατρικών του Ομίλου. Με πρωτοπόρο την ΑΚΤΩΡ αναπτύχθηκαν Συστήματα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης για την περιβαλλοντική διαχείριση της κατασκευής, των παραχωρήσεων, της συντήρησης – λειτουργίας έργων, απορριμμάτων και ενέργειας,

λατομικών δραστηριοτήτων κλπ. Ο Όμιλος έχει προχωρήσει στην πιστοποίηση των Συστημάτων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης και μέχρι σήμερα οι πλέον βασικές θυγατρικές του είναι πιστοποιημένες με βάση τις απαιτήσεις του διεθνούς προτύπου ISO 14001:2004 και του Ευρωπαϊκού Κανονισμού EMAS - Eco Management and Audit Scheme / Σύστημα Οικολογικής Διαχείρισης και Οικολογικού Ελέγχου» για την ΑΚΤΩΡ, η οποία κατέχει τον διεθνή κωδικό REG. NO. EL-000012.

Παράλληλα με το περιβάλλον, ξεκίνησε ο σχεδιασμός της υγείας και ασφάλειας, μέσω της ανάπτυξης Συστημάτων Υγείας και Ασφάλειας των θυγατρικών, στο πλαίσιο των απαιτήσεων της διεθνούς προδιαγραφής OHSAS 18001.

Τέλος, το σύστημα ISO 9001, το οποίο έχει αναπτυχθεί σε όλες σχεδόν τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου, διασφαλίζει την ποιότητα παροχής υπηρεσιών και παραγωγής έργων.

Καταδεικνύεται έτσι η έμπρακτη δέσμευση της ΕΛΛΑΚΤΩΡ έναντι της προστασίας του περιβάλλοντος, της προστασίας των

εργαζομένων, αλλά και της παρεχόμενης υψηλής ποιότητας, με ευρύτερο κοινωνικό όφελος που απορρέει από τις ενέργειες αυτές.

Για τα στοιχεία που αναφέρονται στον παρόντα αειφόρο απολογισμό, υπάρχει η αντίστοιχη τεκμηρίωση, καθιστώντας τον απολογισμό αξιόπιστο, σαφή και ακριβή. Έτσι:

- Τα οικονομικά στοιχεία εκδίδονται με βάση τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής αναφοράς – Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα και είναι ελεγμένα από ορκωτούς λογιστές και την PRICEWATERHOUSECOOPERS. Αναλυτική παρουσίαση τους στην ιστοσελίδα www.ellaktor.gr.

- Τα στοιχεία του ανθρώπινου δυναμικού παρέχονται από τα επίσημα αρχεία του τμήματος προσωπικού του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών.

- Οι περιβαλλοντικές επιδόσεις τεκμηριώνονται μέσω των επιθεωρήσεων των θυγατρικών εταιρειών, με βάση το επαληθευμένο κατά EMAS και πιστοποιημένο κατά ISO 14001 Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης που εφαρμόζουν οι εταιρείες,

Ο Απολογισμός 2015 ξεκινά με μια «πλοήγηση» στα περιεχόμενά του. Οι τρεις αξίες, “the triple bottom line” – οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επίδοση, που έχει υιοθετήσει η ΕΛΛΑΚΤΩΡ για τον Απολογισμό, σημειώνονται με διαφορετική αρίθμηση και χρωματισμό, διευκολύνοντας έτσι στην κατανόηση των τριών τομεακών επιδόσεων του Απολογισμού της εταιρείας.

Τα θέματα του Απολογισμού συνοδεύονται από το αντίστοιχο δείκτη του GRI-G4 με στόχο τη διάγνωση της εφαρμογής των δεικτών.

Πολύ σημαντικό είναι το μήνυμα του Διευθύνοντος Συμβούλου του Ομίλου ΕΛΛΑΚΤΩΡ, με τη δέσμευση έναντι των αρχών της εταιρείας. Το πρώτο κεφάλαιο “Ενιαίος απολογισμός” συμπεριλαμβάνει γενικά και βασικά στοιχεία για την εικόνα της εταιρείας, τονίζονται τα σημαντικότερα θέματα και την εξέλιξη, καθώς και την διαχείριση της αειφόρου ανάπτυξης.

Ξεχωριστό και πολύ σημαντικό κεφάλαιο αποτελούν τα “Οικονομικά στοιχεία”, τα οποία συμβάλλουν στην κατανόηση των οικονομικών μεγεθών του Ομίλου και της σχέσης οικονομίας και εταιρικής κοινωνικής συνεισφοράς.

Στο κεφάλαιο “Περιβάλλον”, αναφέρονται τα αποτελέσματα

της περιβαλλοντικής διαχείρισης της εταιρείας ΑΚΤΩΡ και των εργασιών της, τα οποία είναι επαληθευμένα με βάση το EMAS. Τα περιβαλλοντικά στοιχεία, οι δράσεις - ενέργειες για την βελτίωση των περιβαλλοντικών δεικτών της ανακύκλωσης ή διαχείρισης των αποβλήτων παρουσιάζονται και δημοσιοποιούνται με την εκάστοτε ετήσια Περιβαλλοντική Δήλωση της ΑΚΤΩΡ, η οποία υποβάλλεται και δημοσιεύεται στο Ευρωπαϊκό Μητρώο του EMAS και στο αντίστοιχο μητρώο του ΥΠΕΚΑ, μέσω των ιστοσελίδων τους.

Το εξίσου μεγάλης σημασίας κεφάλαιο “Άνθρωπος και Κοινωνία” παρουσιάζει την μέριμνα της εταιρείας για τον άνθρωπο εργαζόμενο και το κοινωνικό αποτύπωμα των ενεργειών της.

Τα στοιχεία και οι απολογισμοί κοινοποιούνται στο ευρύτερο κοινό και κάθε ενδιαφερόμενο μέσω του διαδικτυακού τόπου www.ellaktor.gr.

Επίπεδο εφαρμογής του G4:

Ο παρών Αειφόρος Απολογισμός αφορά στον Όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ και στις θυγατρικές του, ενώ δεν συμπεριλαμβάνονται σε αυτόν προμηθευτές. Στον Απολογισμό συμπεριλαμβάνονται σημαντικές αλλαγές (σε σχέση με την περίοδο του απολογισμού, το πεδίο, το όριο, και στις μεθόδους εκτίμησης που εφαρμόζονται). Στοιχεία

και πληροφορίες όπως συγχωνεύσεις, εξαγορές, φύση του οργανισμού, νέα έργα που έχουν ξεκινήσει κατά την διάρκεια του 2015, αναφέρονται αναλυτικά και λαμβάνονται υπ’ όψη στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση για την χρήση 01.01.2015 – 31.12.2015.

Ο Όμιλος καταβάλλει προσπάθεια σταδιακά να συμπεριληφθούν στοιχεία επιδόσεων όλων των επικεφαλής των κλάδων δραστηριοποίησης θυγατρικών στους μελλοντικούς ενιαίους κ.ά. ενοποιημένους απολογισμούς. Ως χρόνος προετοιμασίας και ένταξης των θυγατρικών σε αυτή την προσπάθεια, προβλέπονται τα επόμενα 2 χρόνια.

Τα κριτήρια - προδιαγραφές και δείκτες επίδοσης αναφέρονται στις Κατευθυντήριες Οδηγίες Έκδοσης Κοινωνικών Απολογισμών του G4. Τα κριτήρια - ορισμοί που χρησιμοποιεί η ΕΛΛΑΚΤΩΡ για τον προσδιορισμό του οικονομικού κόστους – οφέλους προέρχονται από τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα.

Ο Απολογισμός εστιάζει σε βασικά μεγέθη και στοιχεία του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών και παρουσιάζει μια πλήρη εικόνα των δραστηριοτήτων σε σχέση με τους τρεις πυλώνες της Αειφόρου Ανάπτυξης, δηλαδή το Περιβάλλον, την Κοινωνία και την Οικονομική Ευημερία.

*Υπεύθυνη σύνταξης και πληροφοριών Απολογισμού:
Dr. Νίκη Σιούτα, Σύμβουλος Περιβάλλοντος Ομίλου,
Επικοινωνία: τηλ. 210-8184444, nsiouta@aktor.gr*

Η αμφίδρομη επικοινωνία και διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, δηλαδή τις ομάδες που επηρεάζουν και επηρεάζονται από τις δραστηριότητες, τις υπηρεσίες και συναφείς επιδόσεις του Ομίλου, όσο και η ανταπόκριση στους προβληματισμούς και τις προσδοκίες αυτών, δίνει την κύρια ώθηση στις προσπάθειες της εταιρείας για μια ουσιαστική εταιρική υπευθυνότητα.

[G4-24]

5. Διαβούλευση με τα Ενδιαφερόμενα Μέρη

Σε έναν Όμιλο με τις δραστηριότητες στους κλάδους της κατασκευής, των παραχωρήσεων, του περιβάλλοντος, της ενέργειας και άλλων συμμετοχών, οι ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών αγγίζουν σχεδόν όλη την κοινωνία, με την οποία οι θυγατρικές εταιρείες ευρίσκονται σε συνεχή διάλογο και προωθούν τα αποτελέσματα στην διοίκηση του Ομίλου για αξιολόγηση.

Ενδεικτικά στον Όμιλο συνολικά ως ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούνται οι ακόλουθες κύριες κοινωνικές ομάδες:

- Εργαζόμενοι
- Πελάτες
- Προμηθευτές
- Συνεργαζόμενες εταιρίες
- Υπεργολάβοι
- Τράπεζες – Χρηματοπιστωτικοί Οίκοι

- Δημόσιοι - κρατικοί φορείς
- Τοπικές κοινότητες - Δήμοι
- Ευρύτερο κοινωνικό σύνολο
- Πανεπιστημιακή κοινότητα
- Περιβαλλοντικοί Οργανισμοί
- Μέτοχοι

Με βάση την αξιολόγηση που έχει εφαρμοστεί από το 2002 και συνεχίζει να συντελείται στις θυγατρικές του Ομίλου, τα σημαντικά θέματα και ανάλογα με τον κλάδο, επαναπροωθούνται στις διοικήσεις των θυγατρικών για ανταπόκριση, όπου αυτό είναι εφικτό. Τα ευρύτερα θέματα της αξιολόγησης ενσωματώνονται στην γενική εταιρική στρατηγική του Ομίλου, ενώ τα ειδικά παραμένουν σε επίπεδο θυγατρικής.

Από την επικοινωνία και την διαβούλευση προκύπτει

ότι τα βασικά ζητήματα που ενδιαφέρουν τις κύριες ομάδες των ενδιαφερόμενων μερών είναι:

- Απασχόληση
- Συνθήκες εργασίας και ευημερία των εργαζομένων
- Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία
- Περιβαλλοντικά θέματα: εκπομπές αέριων ρύπων - κλιματική αλλαγή, κατασκευαστικές οχλήσεις όπως θόρυβος, σκονισμοί, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, επεμβάσεις στο φυσικό περιβάλλον, απόβλητα, κλπ
- Ποιότητα ζωής

Βασικό άξονα για την διαμόρφωση της στρατηγικής αειφόρου ανάπτυξης του Ομίλου αποτελεί η καταγραφή της γνώμης των ενδιαφερόμενων μερών για τις εταιρείες, την οποία επιδιώκει μέσα από τον ειλικρινή διάλογο ο Όμιλος.

6. Προφίλ του Ομίλου

Η Εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ έχει συσταθεί και είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, η διεύθυνση της έδρας της και τα κεντρικά γραφεία είναι στην Ερμού 25, 145 64 Κηφισιά Αττικής.

Η εταιρεία είναι Ανώνυμη και οι μετοχές της διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών.

[G4-3, G4-5, G4-16]

Ο Όμιλος είναι στελεχωμένος με προσωπικό υψηλής στάθμης και εξειδίκευσης, το οποίο της παρέχει την υποδομή για περαιτέρω ανάπτυξη τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Δραστηριότητες

[G4-4]

Ο Όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ δραστηριοποιείται μέσω των θυγατρικών εταιρειών του, κυρίως στους κλάδους κατασκευές, παραχωρήσεις, περιβάλλον, ενέργεια, ανάπτυξη ακινήτων και άλλες συμμετοχές.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ
ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΑΛΛΕΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

• **Κατασκευή:** Στον τομέα της κατασκευής η θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της ανάπτυξης του Ομίλου, διαθέτοντας επιλεγμένα στελέχη και τεχνογνωσία υψηλού επιπέδου. Η ΑΚΤΩΡ είναι σταθερά η κορυφαία κατασκευαστική εταιρεία στην Ελλάδα, έχει σημαντική παρουσία σε περισσότερες από 20 χώρες και έχει αναλάβει όλη την κατασκευαστική δραστηριότητα του Ομίλου, μαζί με τις θυγατρικές της.

• **Παραχωρήσεις:** Στον τομέα των Παραχωρήσεων, ο Όμιλος δραστηριοποιείται μέσω της θυγατρικής εταιρείας «ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ», η οποία αποτελεί μία ισχυρή επιχειρηματική μονάδα Διαχείρισης Έργων,

Συμμετοχών και Παραχωρήσεων στους τομείς των Υποδομών, της Ανάπτυξης Γης και της Ενέργειας.

Ο Όμιλος συγκαταλέγεται ως μία από τις κορυφαίες εταιρείες παραχώρησης στην Ελλάδα με συμμετοχή:

- Κατασκευή και λειτουργία: Αττικής Οδού, Γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου και Σταθμών Αυτοκινήτων.

- Συμμετοχή στα υπό κατασκευή έργα: ΜΟΡΕΑΣ, Ολυμπία Οδός, Αυτοκινητόδρομοι Αιγαίου.

- ΣΔΙΤ: έργο Σύμβαση Παραχώρησης για την «Διαχείριση Απορριμμάτων Δυτικής Μακεδονίας», μέσω της ΗΛΕΚΤΩΡ.

• **Έργα περιβάλλοντος:** Στον τομέα έργων για το περιβάλλον ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής ΗΛΕΚΤΩΡ, διατηρεί ηγετική θέση στον τομέα της Διαχείρισης Απορριμμάτων, ενώ παράλληλα έχει σημαντική παρουσία στο εξωτερικό.

Με την HERHOF, θυγατρική της ΗΛΕΚΤΩΡ, ο Όμιλος εφαρμόζει καινοτόμες τεχνολογίες για την ανακύκλωση σύμμεικτων στερεών αστικών απορριμμάτων για την ανάκτηση υλικών και την παραγωγή ενέργειας, γεγονός που καθιστά τον Όμιλο ένα αξιόλογο παίκτη σε ένα τομέα με αξιοσημείωτη δυναμική ανάπτυξης σε παγκόσμια κλίμακα, όπως πιστοποιείται από την ανάληψη μεγάλων συναφών έργων (Κροατία, Κύπρος, Βουλγαρία, Γερμανία και Ιορδανία).

• **Ενέργεια και αιολικά:** Ο Όμιλος δραστηριοποιείται στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω της θυγατρικής ΕΛ.ΤΕΧ. ΑΝΕΜΟΣ, εισηγμένης στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Στα έργα

ανανεώσιμων πηγών ενέργειας συμπεριλαμβάνονται αιολικά πάρκα, φωτοβολταϊκά και υδροηλεκτρικά έργα, συνολικής εγκατεστημένης ισχύος **208 MW**, ενώ η εταιρεία διαθέτει πλούσιο χαρτοφυλάκιο αδειών αιολικών πάρκων (**775 MW**) σε διάφορα στάδια ανάπτυξης.

• **Ανάπτυξη ακινήτων και υπηρεσιών:** Στον τομέα της Ανάπτυξης Ακινήτων και Υπηρεσιών, ο Όμιλος κατέχει μία από τις ηγετικές θέσεις στο κλάδο, μέσω της θυγατρικής του REDS, η οποία είναι επίσης εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αθηνών και επικεντρώνει την ανάπτυξή της σε εμπορικά πάρκα, οικιστικά συγκροτήματα, κτίρια γραφείων κλπ.

• **Άλλες συμμετοχές:** Ο Όμιλος, προβλέποντας τις αναπτυξιακές ευκαιρίες που παρουσιάστηκαν σε συγκεκριμένα πεδία δραστηριότητας, έχει πραγματοποιήσει μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες επενδύσεις.

Προσωπικό

Οι εργαζόμενοι που απασχολούνται στον Όμιλο (πλην Κοιν/ξιών) εντός της χώρας είναι συνολικά 5.499, εκ των οποίων σε ποσοστό 98,1% είναι εργαζόμενοι με σύμβαση πλήρους εργασίας και 1,9% μερικής απασχόλησης.

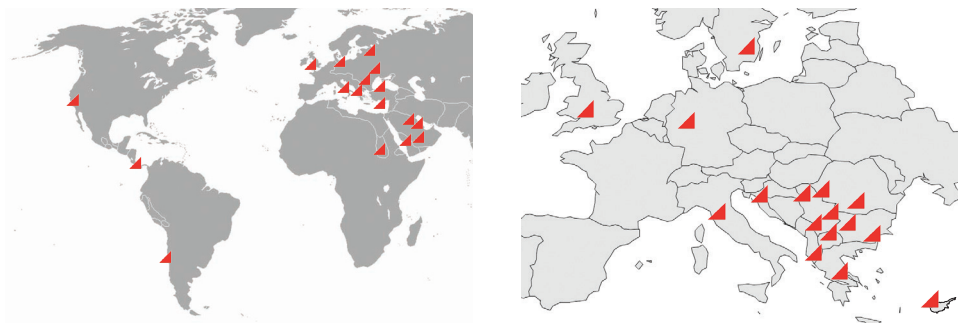
Δεν υπάρχει μερίδιο αυτοαπασχολούμενων εργαζομένων.

Χώρες δραστηριοτήτων - Αγορές που εξυπηρετούνται

[G4-6, G4-8]

Ο Όμιλος έχει επεκτείνει τις δραστηριότητές: Κατασκευή, Παραχωρήσεις, Περιβάλλον και Ενέργεια – Αιολικά εκτός συνόρων και δραστηριοποιείται με επιτυχία σε 22 και πλέον χώρες, σε 4 από τις 6 Ηπείρους του πλανήτη.

ΑΙΘΙΟΠΙΑ / ΑΛΒΑΝΙΑ / ΒΟΣΝΙΑ / ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ / ΓΕΡΜΑΝΙΑ / ΕΛΛΑΔΑ / ΗΝΩΜΕΝΑ
 ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ / ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ / ΗΝΩΜΕΝΟ
 ΒΑΣΙΛΕΙΟ / ΙΤΑΛΙΑ / ΚΑΤΑΡ / ΚΟΥΒΕΙΤ / ΚΡΟΑΤΙΑ / ΚΥΠΡΟΣ / ΟΜΑΝ / ΠΑΝΑΜΑΣ /
 ΡΟΥΜΑΝΙΑ / ΡΩΣΙΑ / ΣΕΡΒΙΑ / ΣΚΟΠΙΑ / ΤΟΥΡΚΙΑ / ΧΙΛΗ

Μέγεθος του Ομίλου

[G4-9, G4-10]

Η Οικονομική υπευθυνότητα του Ομίλου προσβλέπει τόσο στην ικανοποίηση των αναγκών των μετόχων του, όσο και στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών με ευρύτερα οφέλη στο περιβάλλον. Σε μια τόσο κρίσιμη περίοδο που διανύουμε, δεν θα μπορούσε ο Όμιλος παρά να έχει την προσοχή του στραμμένη και στους εργαζόμενους και στην απασχόληση. Τόσο σε τοπικό επίπεδο, εκεί όπου κατασκευάζονται έργα και όπου δραστηριοποιείται με τις θυγατρικές του,

όσο και σε Πανελλαδικό επίπεδο.

Στον Όμιλο απασχολούνται 13.900 συνεργάτες σε παγκόσμιο επίπεδο, με το οικονομικό μέγεθος του Ομίλου ως κάτωθι:

Ο κύκλος εργασιών ανήλθε σε 1,53 δις €. Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των εντός και εκτός της χώρας δραστηριοτήτων ανέρχεται σε 3,3 δις € καταμεμημένο ως εξής: 53% από το εξωτερικό και 47% από Ελλάδα.

- * Εισηγμένη στο Χ.Α. (από της 20/4/1994)
- * 257 εκ. ευρώ κεφαλαιοποίηση (31/12/2015)
- * 46η στη λίστα των "Ευρωπαϊκών Κατασκευαστικών Δυνάμεων" της Deloitte για το 2013
- * 139η στη λίστα ENR των 250 ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ Παγκόσμιων Εργοληπτικών Εταιριών (Αύγουστος 2015)

Τα αποτελέσματα ανά κλάδο έχουν την ακόλουθη εικόνα στον Όμιλο:

(σε εκατομμύρια €)

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ & ΛΑΤΟΜΕΙΑ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΗΣ & ΑΚΙΝΗΤΩΝ	ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΑΙΟΛΙΚΑ	ΛΟΙΠΑ
1.161,3	7,2	206,0	118,2	40,1	0,3

Η ΕΛΛΑΚΤΩΡ είναι ένας διεθνής όμιλος συμμετοχών με έδρα την Ελλάδα και εφαρμόζει τις αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

[G4-34 έως G4-55]

7. Εταιρική διακυβέρνηση και δεσμεύσεις

Δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης

Ο Όμιλος συντάξε τον Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης (αναρτημένος στην ιστοσελίδα www.ellaktor.gr) κατ'εφαρμογή του Ν.3873/2010 και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας το 2011.

Ο Κώδικας καταγράφει τις αρχές, το γενικό πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και τις κατευθυντήριες γραμμές που διέπουν τον τρόπο διοίκησης και ελέγχου του Ομίλου και των θυγατρικών του, με στόχο την διαφάνεια και την υπεύθυνη λειτουργία σε όλους τους κλάδους των δραστηριοτήτων του.

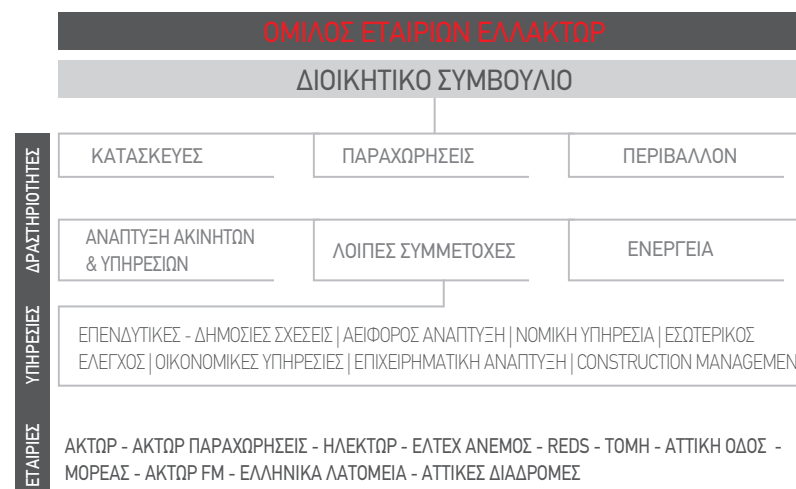
Ως βάση του αποτελεί ο Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ (Ιανουάριος 2011), οι Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ, οι "Αρχές

Εταιρικής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα – Οδηγίες για τον Ανταγωνιστικό Μετασχηματισμό της" της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Ο Κώδικας Διακυβέρνησης συμπεριλαμβάνει τις γενικές αρχές, οι οποίες αποτελούν το γενικό πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης και τις κατευθυντήριες γραμμές, ενώ για την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής των αρχών αυτών υπάρχουν εξειδικευμένες και ειδικές πρακτικές, καθώς και διατάξεις "συμμόρφωσης ή εξήγησης".

Ο Κώδικας και το περιεχόμενο της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης, επανεξετάζεται σε τακτική βάση και τροποποιείται αναλόγως.

Οργανόγραμμα

Το μέγεθος και η σύνθεση του ΔΣ του Ομίλου επιτρέπει την αποτελεσματική άσκηση των αρμοδιοτήτων του και αντικατοπτρίζει το μέγεθος, τις δραστηριότητες και το ιδιοκτησιακό καθεστώς του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ομίλου αποτελείται από 11 μέλη, από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο – εκτελεστικά μέλη, δύο Αντιπρόεδρους - εκτελεστικά μέλη, δύο Συμβούλους εκτελεστικά μέλη, 3 Συμβούλους μη εκτελεστικά μέλη και δύο Ανεξάρτητους Συμβούλους – μη εκτελεστικά μέλη. Οι αρμοδιότητες του Προέδρου θεσπίζονται ρητά από το ΔΣ, ευρίσκονται σε διάκριση από εκείνες του Διευθύνοντος Συμβούλου, αποτυπώνονται εγγράφως και γνωστοποιούνται στους μετόχους.

Ο Πρόεδρος προΐσταται του ΔΣ για το οποίο μεριμνά ώστε να συνέρχεται με την απαραίτητη συχνότητα για την αποτελεσματική εκτέλεση των καθηκόντων του και έχει μεταξύ άλλων την ευθύνη της διασφάλισης της έγκαιρης και ορθής πληροφόρησης των μελών του ΔΣ, καθώς και την ευθύνη της αποτελεσματικής επικοινωνίας του με όλους τους μετόχους, με γνώμονα τη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των συμφερόντων όλων των μετόχων.

Κατά τις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται αποφάσεις για ζητήματα πρωταρχικής σημασίας διοίκησης,

ανάπτυξης και λειτουργίας του Ομίλου και άλλα ζητήματα όπως είναι η υιοθέτηση του οικονομικού ισολογισμού, αειφόρου απολογισμού, η αντιμετώπιση προκλήσεων, κινδύνων, ευκαιριών κ.α. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου χαρακτηρίζονται από υψηλό επίπεδο ακεραιότητας, διαθέτουν ποικιλομορφία γνώσεων, προσόντων και εμπειρίας, που ανταποκρίνονται στους εταιρικούς στόχους, έχουν επιτελικές αρμοδιότητες και είναι υπεύθυνα για την διαχείριση κρίσεων και την ανάδειξη των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών ευκαιριών για του Ομίλου.

Το ΔΣ διασφαλίζει την ομαλή διαδοχή των μελών του, καθώς και των ανώτατων διοικητικών στελεχών, με σκοπό τη μακροπρόθεσμη επιτυχία της επιχείρησης, ενώ η ανάδειξη υποψηφίων για το ΔΣ γίνεται αξιοκρατικά και με αντικειμενικά κριτήρια.

Το ΔΣ παρουσιάζει στους μετόχους και τα ενδιαφερόμενα μέρη μια σαφή αξιολόγηση της πραγματικής θέσης και των προοπτικών της εταιρείας, διασφαλίζει την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων και την ορθότητα των ανακοινώσεων, όπου αυτές επιβάλλονται.

Επίσης, διατηρεί ένα αποτελεσματικό σύστημα εσωτερικού ελέγχου, με σκοπό την περιφρούρηση των επενδύσεων, της

ανάπτυξης και των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, καθώς και τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των σημαντικότερων προοπτικών και κινδύνων. Παρακολουθεί την εφαρμογή της εταιρικής στρατηγικής και την επανεξετάζει τακτικά, ανασκοπεί τους κύριους κινδύνους που αντιμετωπίζει η επιχείρηση και την αποτελεσματικότητα του συστήματος εσωτερικού ελέγχου, όσον αφορά στη διαχείριση των κινδύνων. Η ανασκόπηση καλύπτει όλους τους ουσιώδεις ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών και λειτουργικών ελέγχων, του ελέγχου συμμόρφωσης, καθώς και τους ελέγχους των συστημάτων διαχείρισης κινδύνων. Για την ανάδειξη των υποψηφίων μελών ΔΣ δεν υφίσταται επιτροπή ανάδειξης, αλλά αποτελεί αρμοδιότητα του ΔΣ, (οι σχετικές διαδικασίες περιγράφονται στον κανονισμό λειτουργίας του ΔΣ), και εκλέγονται από τους μετόχους με μέγιστη θητεία πέντε ετών, η οποία μπορεί να παραταθεί για ένα ακόμη έτος.

Το ΔΣ του Ομίλου έχει αρχίσει την υιοθέτηση πολιτικής ποικιλομορφίας, συμπεριλαμβανομένης της ισορροπίας μεταξύ των φύλων για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και σήμερα συμπεριλαμβάνει μια γυναίκα στο ΔΣ.

Επίπεδο και διάρθρωση των αμοιβών

Το επίπεδο και η διάρθρωση των αμοιβών υλοποιείται με διαδικασίες που στοχεύουν στην προσέλκυση και την παραμονή των μελών του ΔΣ, των διοικητικών στελεχών και των εργαζομένων στην εταιρεία, που προσθέτουν αξία στην εταιρεία με τις ικανότητες, τις γνώσεις και την εμπειρία τους.

Το ΔΣ έχει σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο ο Όμιλος αμείβει τα στελέχη του, και κυρίως εκείνα που διαθέτουν τα κατάλληλα προσόντα για αποτελεσματική διοίκηση και το ύψος των αμοιβών βρίσκεται σε αντιστοιχία με τα προσόντα και τη συνεισφορά τους στην εταιρεία.

Γενική Συνέλευση Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση των Μετόχων είναι το ανώτατο όργανο λήψης αποφάσεων της εταιρείας και μπορεί να αποφασίζει για όλα τα σημαντικά θέματα της εταιρείας, σύμφωνα με το νόμο και το Καταστατικό της.

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων διεξάγεται μια φορά το χρόνο. Η λήψη των αποφάσεων γίνεται με τη διεξαγωγή ψηφοφορίας, προκειμένου να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη αποτύπωση της άποψης όλων των μετόχων.

Περίληψη των πρακτικών της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων, συμπεριλαμβανομένων και των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας για κάθε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Το ΔΣ προετοιμάζει και διασφαλίζει την ομαλή διεξαγωγή της Γενικής

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου και διαχείριση κινδύνων

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στα συστήματα εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων, των οποίων φέρει την ευθύνη, στοχεύοντας στην εγκατάσταση και διαχείριση συστημάτων που βελτιστοποιούν την ικανότητα διαχείρισης των κινδύνων.

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι επίσης υπεύθυνο για την αναγνώριση, αξιολόγηση, μέτρηση και την εν γένει διαχείριση των κινδύνων, περιλαμβανομένων και αυτών που σχετίζονται με την αξιοπιστία των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Συνέλευσης (ΓΣ) των μετόχων, ενημερώνει για όλα τα θέματα, διευκολύνει την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων όλων των μετόχων, ενώ αξιοποιεί τις ΓΣ για να διεξάγει ουσιαστικούς και ανοιχτούς διάλογους των ενδιαφερόμενων μερών με τον Όμιλο.

Στην αρμοδιότητες της εταιρικής διακυβέρνησης εμπίπτει και ο καθορισμός των ρόλων και ο έλεγχος διαχείρισης κινδύνων και ευκαιριών σχετικά με τα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά ζητήματα, ενώ οι υπεύθυνοι οικονομικών και περιβαλλοντικών – κοινωνικών θεμάτων αναφέρονται και ενημερώνουν απ' ευθείας την Ανώτατη Διοίκηση του Ομίλου για τα θέματα αρμοδιότητάς τους.

8. Εταιρική κοινωνική ευθύνη

Η εταιρική κοινωνική ευθύνη αποτελεί κινητήριο δύναμη ανάπτυξης και προόδου του Ομίλου και επιλογή μιας σύνθετης διαδικασίας ανάπτυξης, με κύριο χαρακτηριστικό την αυτοδέσμευση για μια συνεχή βιώσιμη ανάπτυξη, στηριζόμενη στις αρχές και αξίες του Ομίλου.

[G4-14, G4-15, G4-16]

Πρωτοβουλίες και καλές πρακτικές για τον εργαζόμενο, το περιβάλλον και την απασχόληση, αποτελεί το μονοπάτι προς την βιώσιμη - αειφόρο ανάπτυξη και οδηγεί τον Όμιλο στην κατάταξή του μεταξύ των άριστων Ομίλων.

Στο πλαίσιο των πρωτοβουλιών και των πρακτικών γίνεται εδώ και καιρό συστηματική και σκληρή εργασία, ενσωματώνονται στις πρακτικές του Ομίλου διεθνείς αειφορικές πρακτικές και πάντα με γνώμονα και σταθερό προσανατολισμό στο τρίπτυχο αντζέντας για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία.

Η κοινωνική ατζέντα συμπεριλαμβάνει ενέργειες για το ανθρώπινο δυναμικό, για τις τοπικές κοινωνίες των περιοχών όπου δραστηριοποιείται με την κατασκευή έργων, τη λειτουργία παραχωρήσεων κλπ, αλλά και ενέργειες για τις ευρύτερες κοινωνικές ανάγκες.

Η περιβαλλοντική ατζέντα συμπεριλαμβάνει τον σεβασμό στο φυσικό και

ανθρωπογενές περιβάλλον, στους φυσικούς πόρους και στις αρχαιότητες. Ο Όμιλος λειτουργεί με σεβασμό στο περιβάλλον επιδιώκοντας κάθε εργασία ή ενέργεια υλοποίησης των έργων, συντήρησης ή και λειτουργίας να διέπεται από ειδικές περιβαλλοντικές οδηγίες και διαδικασίες για την προστασία του περιβάλλοντος.

Η οικονομική ατζέντα συμπεριλαμβάνει κατασκευές και υπηρεσίες αναβαθμισμένης αξίας, με ευρύτερο κοινωνικό και επιχειρηματικό όφελος.

Ο Όμιλος απασχολεί ένα μεγάλο αριθμό εργαζόμενων, συμβάλλοντας έτσι θετικά σε μια ευρύτερη κοινωνική ανάγκη απασχόλησης, της κρίσιμης περιόδου που διανεύει η ελληνική κοινωνία τα τελευταία πέντε και πλέον χρόνια.

Δεσμεύσεις και συμμετοχές

Ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών ΑΚΤΩΡ και Αττική Οδός έχουν υιοθετήσει τις αρχές του Οικουμενικού Σύμφωνου του Ο.Η.Ε. – UN Global Compact, μία εθελοντική πρωτοβουλία σχετικά με την υποστήριξη:

- των ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- των δικαιωμάτων εργασίας
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την αντιμετώπιση της διαφθοράς

Στο πλαίσιο αυτό ο Όμιλος και οι θυγατρικές ΑΚΤΩΡ και Αττική οδός εκδίδουν εθελούσια εδώ και χρόνια, ετήσιους Αειφόρους Απολογισμούς, σύμφωνα με τις αρχές του GRI – Global Reporting Initiative του ΟΗΕ, καθώς και COP – Communication On Progress. Κεντρικός στόχος τους η περαιτέρω βελτίωση των οργανισμών μέσω της εφαρμογής και υιοθέτησης ενός μεγάλου πλήθους απαιτήσεων του ΟΗΕ και του συνεχώς βελτιούμενου GRI.

Η θυγατρική ΑΚΤΩΡ είναι μέλος του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και συμβάλλει με την συμμετοχή της στις

δράσεις και ενέργειες που αναλαμβάνουν τα μέλη του δικτύου.

Οι δεσμεύσεις που έχει αναλάβει ο Όμιλος είναι ευθυγραμμισμένες με τις αξίες και τις προτεραιότητες των εταιρειών του Ομίλου και αφορούν, επί πλέον των ανωτέρω:

- στον Ευρωπαϊκό Κανονισμό EMAS
- στο πρότυπο ISO 14001
- στο πρότυπο ISO 9000
- στο πρότυπο OHSAS 18001
- στο πρότυπο 28000
- στο πρότυπο 39000
- Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΣΕΒ
- Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης του ΟΟΣΑ
- Αρχές Εταιρικής Διακυβέρνησης στην Ελλάδα – Οδηγίες για τον Ανταγωνιστικό Μετασχηματισμό της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Τέλος, ο Όμιλος συμμετέχει στα ιδρυτικά μέλη του Συμβουλίου του ΣΕΒ για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, ενώ μέσω των θυγατρικών που έχει μια διεθνή συμμετοχή.

Δείκτες επιδόσεων

Οι Δείκτες παρέχουν πληροφορίες για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική επίδοση ή τις επιδράσεις ενός οργανισμού σε σχέση με τα ουσιαστικά θέματά του. Ουσιαστικά θέματα είναι αυτά τα οποία αντανακλούν τις σημαντικές οικονομικές, περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιδράσεις του οργανισμού ή επηρεάζουν σημαντικά τις αξιολογήσεις και τις αποφάσεις των ενδιαφερόμενων μερών. Οι δείκτες που παρουσιάζονται στον παρόντα απολογισμό είναι τεκμηριωμένοι και αναφέρονται σε κάθε κεφάλαιο ξεχωριστά.

Οικονομικά στοιχεία

Η οικονομική διάσταση και η βιωσιμότητα του Ομίλου σχετίζεται με τις επιδράσεις του στην οικονομική κατάσταση των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά και με τις επιδράσεις στα οικονομικά συστήματα σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

[G4-EC1 έως EC9]

1. Γενικά

Η δημοσιοποίηση των οικονομικών στοιχείων, με τον παρόντα ενοποιημένο αειφόρο απολογισμό, απεικονίζει την ροή κεφαλαίων μεταξύ διαφορετικών ενδιαφερόμενων μερών και τις βασικές οικονομικές επιδράσεις του οργανισμού στην κοινωνία. Τα οικονομικά στοιχεία προέρχονται από τις οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες καταρτίζονται από την εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ και ελέγχονται από την PRICEWATERHOUSECOOPERS.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ΕΛΛΑΚΤΩΡ και του Ομίλου που δημοσιεύονται, παρουσιάζουν την οικονομική κατάσταση της Εταιρείας, καθώς και των επιχειρήσεων που συμπεριλαμβάνονται στην ενοποίηση

εκλαμβανομένων ως σύνολο, την χρηματοοικονομική της επίδοση και τις ταμειακές ροές για την χρήση που λήγει στις 31.12.2015 όπως καταγράφονται στους πίνακες που ακολουθούν.

Η εταιρεία ΕΛΛΑΚΤΩΡ δημοσιοποιεί και αναρτά στην ιστοσελίδα www.ellaktor.gr τις ετήσιες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και απεικονίζει κατά τρόπο αληθή τις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007 και το άρθρο 2 της Απόφασης 7/448/11.10.2007 του ΔΣ της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

2. Οικονομική επίδοση ομίλου

Ενοποιημένα οικονομικά στοιχεία

Τα ενοποιημένα έσοδα του Ομίλου για την χρήση 2015 ανήλθαν σε € 1.533,1 εκατ. έναντι € 1.544,5 εκατ. το 2014, παρουσιάζοντας οριακή μείωση της τάξης του 0,7%.

Στο επίπεδο των επιμέρους δραστηριοτήτων, ο κλάδος της Κατασκευής και ο κλάδος του Περιβάλλοντος είχαν μικρές μειώσεις εσόδων κατά € 9,6 εκατ. και € 9,9 εκατ. αντίστοιχα, ο κλάδος Ενέργειας - Αιολικών είχε αύξηση εσόδων κατά € 8,3 εκατ., ενώ ο κύκλος εργασιών του κλάδου Παραχωρήσεων έμεινε ουσιαστικά σταθερός (μείωση κατά € 0,6 εκατ.). Τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για την χρήση 2015 ανήλθαν σε € 28,8 εκατ. που όμως έχουν επιβαρυνθεί με έκτακτες ζημιές ποσού € 58,3 εκατ.

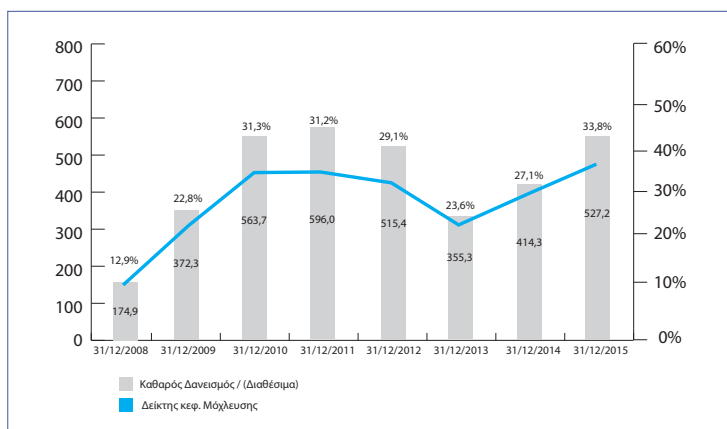
Το σύνολο των δανείων σε ενοποιημένο επίπεδο ανήλθε στις 31.12.2015 σε € 1.492,2 εκατ., έναντι € 1.550,7 εκατ. στις 31.12.2014. Από το σύνολο των δανείων € 322,3 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμα και € 1.169,8 εκατ. μακροπρόθεσμα. Στο σύνολο των δανείων συμπεριλαμβάνονται ποσά από δάνεια χωρίς δικαίωμα αναγωγής στην μητρική εταιρεία (non recourse debt) από συγχρηματοδοτούμενα έργα ύψους € 630,9 εκατ.

Ο δείκτης κεφαλαιακής μόχλευσης στις 31.12.2015 για τον Όμιλο υπολογίζεται σε 33,8%.

- * Εισηγμένη στο Χ.Α. (από της 20/4/1994)
- * 257 εκ. ευρώ κεφαλαιοποίηση (31/12/2015)
- * 46η στη λίστα των "Ευρωπαϊκών Κατασκευαστικών Δυνάμεων" της Deloitte για το 2013
- * 139η στη λίστα ENR των **250 ΚΟΡΥΦΑΙΩΝ** Παγκόσμιων Εργοληπτικών Εταιριών (Αύγουστος 2015)

Εξέλιξη Καθαρού Εταιρικού Δανεισμού (1) / Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης (2)

- **Καθαρές πωλήσεις:** 1.533 εκ. €
- **Συνολική κεφαλαιοποίηση με ανάλυση σε παθητικό και ενεργητικό:**
Ενεργητικό: 4.021,9 εκ. € -
Παθητικό: 2.990,7 εκ.€ - Ίδια Κεφάλαια: 1.031,2 εκ.€
- **Ανεκτέλεστο:**
Κατασκευής: 3,3 δις. -
Περιβάλλοντος: 93 εκ. €

Σημειώσεις:

(1) Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός = [Βραχ. + Μακρ. Δάνεια εξαιρουμένων δανείων έργων ΒΟΤ] – [Άμεσα Διαθέσιμα (ήτοι Ταμ. Διαθέσιμα και Ισοδύναμα πλέον Δεσμευμένων Καταθέσεων, Προθεσμιακών Καταθέσεων άνω των 3 μηνών, Ομολόγων Διακρατούμενων ως την Λήξη και Αμοιβαίων Κεφαλαίων) εξαιρουμένων Άμεσων Διαθεσίμων έργων ΒΟΤ].

(2) Δείκτης Κεφαλαιακής Μόχλευσης = Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός / [Ίδια Κεφάλαια + Καθαρός Εταιρικός Δανεισμός]

Αξίες που παράγονται και κατανέμονται

Οικονομική αξία που δημιουργείται	
Έσοδα	1.587.881
Οικονομική αξία που κατανέμεται	
Λειτουργικό κόστος	1.317.355
Μισθοί και παροχές εργαζόμενων	237.285
Πληρωμές σε παρόχους κεφαλαίου	86.297
Πληρωμές προς κυβερνητικούς φορείς	36.463
Επενδύσεις σε επίπεδο κοινότητας	844
Οικονομική αξία που διατηρείται	
Οικονομική αξία που δημιουργείται	1.587.881
Οικονομική αξία που κατανέμεται	1.678.244
Οικονομική αξία που διατηρείται	-90.363

μισθοί και ημερομίσθια	183.185
έξοδα κοινωνικής ασφάλισης	35.230
κόστος προγραμμάτων καθορισμένων παροχών	2.221
λοιπές παροχές σε εργαζόμενους	16.649

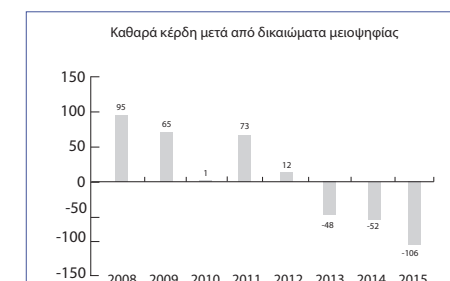
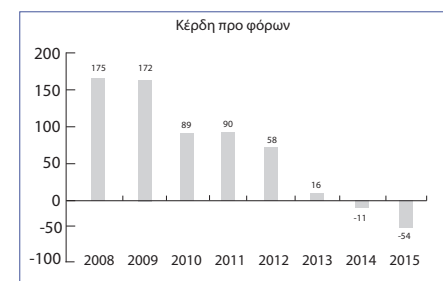
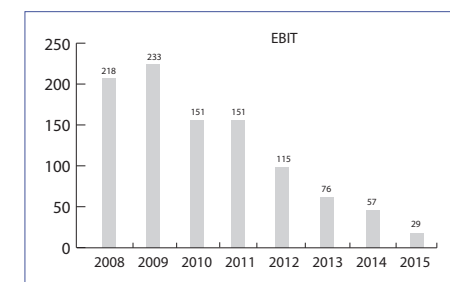
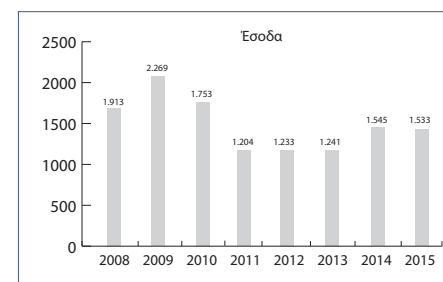

Διαχρονική οικονομική εξέλιξη

Έτος	2011	2012	2013	2014	2015
Κύκλος εργασιών *	1.204.319	1.232.817	1.241.365	1.544.504	1.533.083

* ατομικός κύκλος εργασιών

Εξέλιξη βασικών μεγεθών κατάστασης αποτελεσμάτων (ΔΠΧΑ σε € εκατ.)

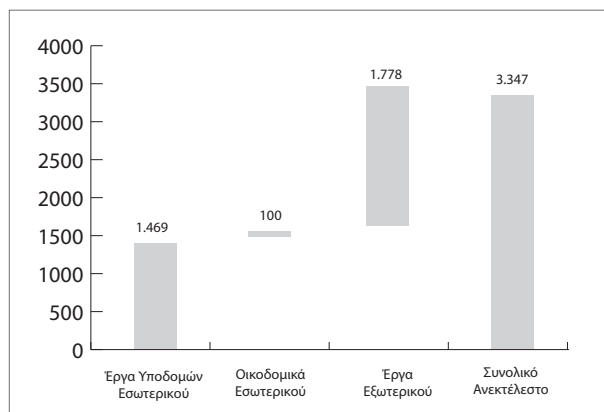
Οικονομική επίδοση Ομίλου ανά κλάδο

Κατασκευαστικός κλάδος

Ο κλάδος της Κατασκευής παρουσίασε έσοδα € 1.161,3 εκατ., σημειώνοντας μια μείωση της τάξης του 0,8 % σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2014, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 1.170,9 εκατ. Η μείωση αυτή προέρχεται από το γεγονός ότι, ενώ κατά το 1ο τρίμηνο 2015 ο κύκλος εργασιών της δραστηριότητας κατασκευής είχε αυξηθεί κατά 39,8%, **ο ρυθμός εκτέλεσης έργων στην εγχώρια αγορά επιβραδύνθηκε** (δημόσια έργα αλλά και έργα παραχωρήσεων) στο δεύτερο, τρίτο και τέταρτο

τρίμηνο, καθώς τα προβλήματα ρευστότητας του Ελληνικού Δημοσίου οδήγησαν σε καθυστερήσεις πληρωμών, οι οποίες αφενός μεν επηρέασαν αρνητικά το χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης των έργων, και αφετέρου το ίδιο το κόστος των έργων στην Ελλάδα. Στον αντίποδα της επιβράδυνσης ευρίσκεται η **επιταχυνόμενη εκτέλεση των έργων σε διεθνές επίπεδο** που συνεισέφεραν το 51% του κύκλου εργασιών της κατασκευαστικής δραστηριότητας το 2015 και έναντι 42% το 2014.

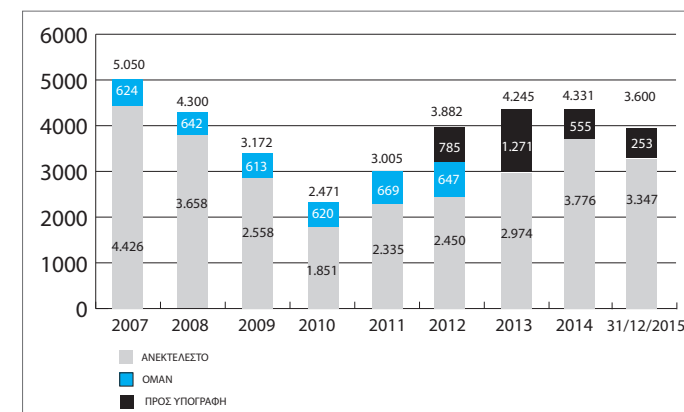
Ανάλυση Ανεκτέλεστου

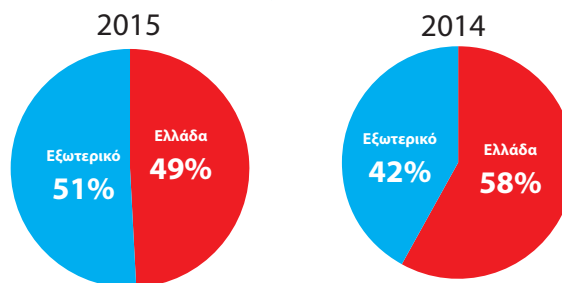
Ανάλυση Ανεκτέλεστου ανά γεωγραφική περιοχή

Διαχρονική εξέλιξη Ανεκτέλεστου

Κύκλος εργασιών σε διεθνές επίπεδο

Κλάδος Παραχωρήσεων

Ο κλάδος των Παραχωρήσεων παρουσίασε έσοδα € 206,0 εκατ., σημειώνοντας μια **οριακή μείωση της τάξης του 0,3 %** σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2014, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 206,6 εκατ.

Παραχωρήσεις	31/12/2014	31/12/2015	Μεταβολή (%)
Πωλήσεις	206,6	206,0	-0,3%

Κλάδος Περιβάλλοντος

Ο κλάδος των περιβαλλοντικών έργων παρουσίασε έσοδα € 118,2 εκατ., **σημειώνοντας μείωση της τάξης του 7,7 %** σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2014, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 128,1 εκατ. Η μείωση αυτή προέρχεται κυρίως από το γεγονός ότι, ολοκληρώθηκαν τα κατασκευαστικά συμβόλαια έργων στο εξωτερικό, όπως είναι π.χ. περιβαλλοντικά έργα Κροατίας και Βουλγαρίας.

Περιβάλλον	31/12/2014	31/12/2015	Μεταβολή (%)
Πωλήσεις	128,1	118,2	-7,7%

Κλάδος Ενέργειας - Αιολικά

Ο κλάδος των Αιολικών παρουσίασε έσοδα € 40,1 εκατ., σημειώνοντας **αύξηση της τάξης του 26,3 %** σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2014, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 31,7 εκατ. Η αύξηση οφείλεται στην αυξημένη εγκατεστημένη δυναμικότητα, καθώς και στο βελτιωμένο αιολικό δυναμικό.

Ενέργεια - Αιολικά	31/12/2014	31/12/2015	Μεταβολή (%)
Πωλήσεις	31,7	40,1	26,3%

Κλάδος Ανάπτυξης Ακινήτων

Ο κλάδος της Ανάπτυξης Ακινήτων παρουσίασε έσοδα € 7,2 εκατ., σημειώνοντας **αύξηση της τάξης του 13,9 %** σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2014, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 6,3 εκατ. Η αύξηση οφείλεται στο γεγονός ότι, σε αντίθεση με την καταγεγραμμένη πτώση του λιανικού εμπορίου στις οργανωμένες αναπτύξεις τα μεγέθη του «Smart Park» της REDS βελτιώθηκαν με το 100% της επιφάνειάς του να είναι μισθωμένο από γνωστές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

Ανάπτυξη Ακινήτων	31/12/2014	31/12/2015	Μεταβολή (%)
Πωλήσεις	6,3	7,2	13,9%

Άλλων συμμετοχών

Ο κλάδος αυτός παρουσίασε έσοδα € 0,3 εκατ., σημειώνοντας **μείωση της τάξης του 68,6 %** σε σχέση με την προηγούμενη χρήση 2014, κατά την οποία τα έσοδα ήταν € 0,9 εκατ. Η μείωση αυτή συναρτάται άμεσα με την πώληση εταιρείας του κλάδου που συνεισέφερε στον τζίρο.

Λοιπά	31/12/2014	31/12/2015	Μεταβολή (%)
Πωλήσεις	0,9	0,3	

Ανθρώπινο δυναμικό - Αμοιβές

Αρχή του Ομίλου είναι η απασχόληση τοπικού εργατικού δυναμικού, ενισχύοντας έτσι τόσο τις τοπικές κοινωνίες και την μείωση της ανεργίας, όσο και την οικονομία κάθε περιοχής. Έτσι, από τις άμεσες και ευρύτερες περιοχές, όπου δραστηριοποιείται ο Όμιλος, προσλαμβάνονται για απασχόληση έργου διάφορα στελέχη όπως εργοταξίαρχες, μηχανικοί κατασκευής, οικονομολόγοι – λογιστές, διευθυντές, τμηματάρχες, τεχνικό προσωπικό, γραμματείς κλπ. Από τα στελέχη αυτά ως ανώτατα στελέχη θεωρούνται όλοι εκείνοι οι οποίοι κατέχουν αρμοδιότητες διοίκησης εταιρείας ή κατασκευής έργου. Τα στελέχη προσλαμβάνονται ανάλογα των προσόντων και των ειδικοτήτων τους, με στόχο την κάλυψη των κλάδων στους οποίους δραστηριοποιείται ο Όμιλος. Οι αμοιβές των στελεχών ορίζονται από την ανώτατη διοίκηση του Ομίλου, ανάλογα των επιστημονικών γνώσεων, των ικανοτήτων, της εμπειρίας, και το αντικείμενο εργασίας. Τα στελέχη, αλλά και διάφορες άλλες ειδικότητες στον Όμιλο, αμείβονται πέρα από τις προβλεπόμενες συμβάσεις, γεγονός που αποτελεί παράγοντα εδραίωσης ισχυρών σχέσεων και ενισχύει την αφοσίωση των εργαζομένων και την "κοινωνική εικόνα" του Ομίλου, ενώ παράλληλα προάγεται ο υγιής ανταγωνισμός.

3. Σημαντικά γεγονότα

Παρά τα σημάδια σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας το 2014, για πρώτη φορά μετά από έξι χρόνια (αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,8%, επίτευξη πρωτογενούς πλεονάσματος), η έντονη αβεβαιότητα σε πολιτικό και μακροοικονομικό επίπεδο επικράτησε με ακόμα μεγαλύτερη ένταση το 2015.

...η ΑΚΤΩΡ, επεκτάθηκε στις αγορές της Αγγλίας, της Χιλής, του Παναμά και της Αγγλίας με πολύ σημαντικές επιτυχίες στο ενεργητικό της. Η επέκταση του Ομίλου και στις ΗΠΑ είναι γεγονός.

Οι παρατεταμένες διαπραγματεύσεις με τους θεσμούς αναφορικά με την χρηματοδότηση της Ελληνικής Δημοκρατίας, το δημοψήφισμα, η τραπεζική αργία, η επιβολή περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων (που εξακολουθούν να παραμένουν σε ισχύ) και οι βουλευτικές εκλογές του Σεπτεμβρίου 2015, είχαν δυσμενή επίδραση στην ελληνική οικονομία και επηρέασαν αρνητικά τις εγχώριες δραστηριότητες του Ομίλου και ιδιαίτερα την δραστηριότητα της κατασκευής.

Η συμφωνία της Ελληνικής κυβέρνησης με τους πιστωτές της τον Αύγουστο του 2015 για πρόγραμμα στήριξης ύψους €86 δις από τον ESM (τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας) και η επιτυχής ανακεφαλαιοποίηση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών τον Δεκέμβριο του 2015, μετρίασαν τις αρνητικές επιπτώσεις και παρέχουν αισιοδοξία για σταδιακή σταθεροποίηση του μακροοικονομικού και χρηματοοικονομικού περιβάλλοντος στην Ελλάδα. Ωστόσο, οι κίνδυνοι παραμένουν καθώς ακόμη εκκρεμεί η ολοκλήρωση της πρώτης

αξιολόγησης του νέου προγράμματος που θα αφορά μια σειρά από μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής, αλλά και κυρίως υλοποίησης των απαραίτητων μεταρρυθμίσεων. Ταυτόχρονα παρατηρείται αυξημένη μεταβλητότητα στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, το προσφυγικό ζήτημα έχει ενταθεί με αυξημένες ροές προσφύγων προς την Ελλάδα, ενώ τέλος και ο γεωπολιτικός κίνδυνος είναι αυξημένος (περιφερειακές εντάσεις, αύξηση τρομοκρατικών επιθέσεων, κλπ.). Ως εκ τούτου εκτιμάται ότι το 2016 θα είναι μια δύσκολη χρονιά για την ελληνική οικονομία.

Τα γεγονότα που έλαβαν χώρα κατά το έτος της οικονομικής χρήσης 2015 και επέδρασαν στις οικονομικές καταστάσεις, κυρίως αποτυπώνονται στα αποτελέσματα εκμετάλλευσης, τα οποία ανήλθαν σε € 28,8 εκατ. και τα οποία έχουν επιβαρυνθεί με έκτακτες ζημιές ποσού € 58,3 εκατ., ήτοι:

α) ποσό € 37,2 εκατ., λόγω της απομείωσης των συμμετοχών σε εταιρείες μεταλλείων (Eldorado Gold και Ελληνικός Χρυσός) του

κλάδου Κατασκευή

β) ποσό € 14,1 εκατ. λόγω απομειώσεων αξίας ακινήτων (€ 11,8 εκατ. αφορούν τις Λοιπές δραστηριότητες και € 2,3 εκατ. αφορούν τη δραστηριότητα Ανάπτυξης Γης & Ακινήτων)

γ) ποσό € 7 εκατ. λόγω απομείωσης της υπεραξίας στην ELPEDISON και αφορά Λοιπές συμμετοχές.

Χωρίς το συνυπολογισμό των προαναφερόμενων επιβαρύνσεων, τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης για το 2015 θα ανέρχονταν σε € 87,1 εκατ. έναντι των αντίστοιχα προσαρμοσμένων αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης για το 2014 ποσού € 99,5 εκατ.

Κατασκευαστικός κλάδος

Το 2015 υπήρξε περιορισμένη δημοπράτηση νέων έργων στην Ελλάδα, ενώ σημειώθηκαν και καθυστερήσεις στην υλοποίηση των εγχώριων έργων λόγω καθυστερήσεων πληρωμών.

Η έμφαση δόθηκε στην υλοποίηση ανειλημμένων έργων του εξωτερικού, όπως ενδεικτικά στην υλοποίηση έργου του Gold Line Doha Metro, και των εγκαταστάσεων Internal Security Forces ("ISF") Camp στο κράτος του Κατάρ, την υλοποίηση οδικών αξόνων σε Σερβία, Αλβανία και FYROM, την υλοποίηση κατασκευής Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων («ΕΕΛ») στην Αντίς Αμπέμπα της Αιθιοπίας. Ταυτόχρονα δόθηκε έμφαση στην ανάπτυξη εργασιών του κλάδου διεθνώς, κεφαλαιοποιώντας την συσσωρευμένη εμπειρία και τεχνογνωσία που κατέχει ο Όμιλος σε συμβάσεις έργων κατασκευής ΕΕΛ και συμβάσεις έργων κατασκευής Φωτοβολταϊκών Πάρκων.

Έτσι, στο πλαίσιο αυτό η ΑΚΤΩΡ ως Leader της κοινοπραξίας "PTAR Expansion del Salitre", με τις συνεργαζόμενες εταιρείες Aqualia Infraestructuras, μέλος του Ισπανικού ομίλου FCC καθώς και η Κολομβιανή εταιρεία CASS Constructores, αναδείχθηκε μειοδότη στο διεθνή διαγωνισμό για την Μελέτη και Κατασκευή της Επέκτασης της Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων «El Salitre», που εξυπηρετεί την πρωτεύουσα της Κολομβίας, Μπογκοτά και χρηματοδοτείται από την Παγκόσμια Τράπεζα.

Αναφορικά με τις συμβάσεις έργων κατασκευής Φ/Β Πάρκων, η ΑΚΤΩΡ επεκτάθηκε στις αγορές της Αγγλίας, της Χιλής και του Παναμά με πολύ σημαντικές επιτυχίες στο ενεργητικό

της. Η επέκταση του Ομίλου και στις ΗΠΑ είναι γεγονός. Στη Χιλή, η ΑΚΤΩΡ υπέγραψε, και ξεκίνησε την υλοποίηση έργου 146MW, στον Παναμά συνέδεσε με το τοπικό δίκτυο έργο 12MW, και υλοποιεί 6 έργα 42MW με μεγάλο κατασκευαστικό ανεκτέλεστο. Στην Αγγλία υλοποίησε πλήθος έργων άνω 150MW. Σημαντικό μερίδιο αγοράς κατέχει η ΑΚΤΩΡ στις 3 παραπάνω χώρες, γεγονός που της δίνει μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης για τα επόμενα χρόνια. Τέλος, σημαντικό γεγονός της περιόδου 2015 είναι η ανάθεση έργου 150MW στη πολιτεία Μινεσότα των ΗΠΑ, το οποίο ξεκίνησε στο τέλος του έτους και αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα τέλη του 2016.

Κλάδος Παραχώρησης

Στον τομέα των Παραχώρησης, τον Δεκέμβριο 2015 εγκρίθηκε από την Ελληνική Βουλή η Συμφωνία Τροποποίησης Διατάξεων της Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ του Υπουργείου Υποδομών και της Παραχωρησιούχου ΜΟΡΕΑΣ Α.Ε. (Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος-Τρίπολη-Καλαμάτα, στην οποία συμμετέχει ο όμιλος ΕΛΛΑΚΤΩΡ με ποσοστό 71,67%) που είχε ως σκοπό την αποκατάσταση της οικονομικής ισορροπίας του έργου που είχε

διαταραχθεί από την οικονομική κρίση των τελευταίων ετών. Η ημερομηνία εφαρμογής της τροποποίησης της σύμβασης Παραχώρησης επιτεύχθηκε τελικά στις 23 Φεβρουαρίου 2016.

Σύμφωνα με την τροποποιημένη συμφωνία:

Στο δεύτερο εξάμηνο του 2015 αποκαταστάθηκαν οι οφειλόμενες καταβολές εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου (π.χ. χρηματοδοτική συμβολή του Δημοσίου, επιστροφές ΦΠΑ) των

δύο άλλων μεγάλων οδικών έργων παραχώρησης στα οποία συμμετέχει ο Όμιλος, της Ολυμπίας Οδού (Αυτοκινητόδρομος Ελευσίνα – Κόρινθος – Πάτρα) και του Αυτοκινητόδρομου Αιγαίου (Αυτοκινητόδρομος Μαλιακός – Κλειδί) με αποτέλεσμα την δρομολόγηση επανέναρξης των εργασιών κατασκευής τους. Το κατασκευαστικό ανεκτέλεστο των υπό κατασκευή έργων παραχώρησης ανέρχεται σε € 235 εκατ.

Κλάδος περιβάλλοντος

Στον τομέα του Περιβάλλοντος, η θυγατρική εταιρεία ΗΛΕΚΤΩΡ - σε συνεργασία με την ΑΚΤΩΡ –ολοκλήρωσε την υλοποίηση έργου μελέτης και κατασκευής του Ολοκληρωμένου Συστήματος Εγκαταστάσεων Διαχείρισης Στερεών Απορριμμάτων του Δήμου Σόφιας στη Βουλγαρία δυναμικότητας 410.000 τόνων ετησίως, συνολικού ύψους € 90 εκατ.

Επίσης, μέσω της θυγατρικής εταιρείας ειδικού σκοπού Ε.Π.Α.ΔΥ.Μ. (μέτοχοι της οποίας είναι οι ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις και ΗΛΕΚΤΩΡ), προχώρησε στην υπογραφή της πρώτης Σύμπραξης Δημοσίου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στον κλάδο περιβάλλοντος στην Ελλάδα υπογράφοντας τη Σύμβαση Σύμπραξης και των σχετικών Συμβάσεων Χρηματοδότησης του έργου «Μελέτη, Χρηματοδότηση, Κατασκευή, Συντήρηση και Λειτουργία Υποδομών του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΣΔΑ) Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας, με ΣΔΙΤ». Το Έργο που είναι το πρώτο ολοκληρωμένο έργο διαχείρισης απορριμμάτων στην Ελλάδα, αποτελεί πρότυπο σε ευρωπαϊκό επίπεδο, συμμορφώνεται με τις αυστηρότερες προδιαγραφές της ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενώ σημειώνεται ότι **απέσπασε διεθνές βραβείο από το**

περιοδικό World Finance. Η Σύμβαση αφορά στην χρηματοδότηση, ασφάλιση, κατασκευή και λειτουργία των κάτωθι υποδομών: Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) δυναμικότητας 120.000 τόνων ετησίως, Χώρο υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), 10 Σταθμούς Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων (ΣΜΑ) εκ των οποίων 9 υφιστάμενοι καθώς και Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης –χώρος Εκπαίδευσης (ΚΠΕ). Η συνολική επένδυση ανέρχεται σε 48 εκατομμύρια ευρώ και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (€ 13 εκατ.), το Ταμείο Αστικής Ανάπτυξης (Jessica) Δυτικής Μακεδονίας (€ 13 εκατ.), την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (χρηματοδοτώντας το κατασκευαστικό ΦΠΑ του Έργου € 5.6 εκατ.) και μέσω ιδίων πόρων από τις ΑΚΤΩΡ Παραχωρήσεις και ΗΛΕΚΤΩΡ (€ 17 εκατ.). Στο Έργο αναμένεται να απασχοληθούν άμεσα (περίοδος κατασκευής – 2 έτη) τουλάχιστον 200 εργαζόμενοι, ενώ στην περίοδο λειτουργίας αναμένεται να δημιουργηθούν περισσότερες από 150 θέσεις εργασίας μόνιμου χαρακτήρα και σε βάθος χρόνου 25 ετών. Στις αρχές Δεκεμβρίου 2015 παραδόθηκε το έργο «Προμήθεια και Εγκατάσταση Εξοπλισμού για τον Εκσυγχρονισμό της Μηχανικής Διαλογής του ΕΜΑΚ Χανίων».

Κλάδος Ενέργεια - αιολικά

Το σύνολο της εγκατεστημένης ισχύος της ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2015 σε 208 MW και περιλαμβάνει 14 αιολικά, 1 υδροηλεκτρικό και 1 φωτοβολταϊκό πάρκο. Παράλληλα σε φάση κατασκευής βρίσκονται αιολικά πάρκα, συνολικής ισχύος 57 MW. Επιπλέον, 775 MW έργων ΑΠΕ (κυρίως Αιολικά Πάρκα) βρίσκονται σε διάφορα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας.

Ανάπτυξη ακινήτων

Η κύρια δραστηριότητα της REDS αυτή τη στιγμή είναι η επιτυχημένη λειτουργία του εμπορικού πάρκου «Smart Park» στο ακίνητο της θυγατρικής «ΓΥΑΛΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΗ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΕ» στη Γυαλού στα Σπάτα Αττικής. Σε αντίθεση με την καταγεγραμμένη κάθετη πτώση του λιανικού εμπορίου στις οργανωμένες αναπτύξεις τα μεγέθη του «Smart Park» το 2015 βελτιώθηκαν με το 100% της επιφάνειάς του να είναι μισθωμένο από γνωστές επιχειρήσεις του λιανικού εμπορίου.

Άλλες Συμμετοχές

Λόγω της παρατεταμένης αβεβαιότητας στην ελληνική οικονομία γενικότερα, αλλά και στον κλάδο των θερμικών μονάδων ηλεκτροπαραγωγής ειδικότερα, ο Όμιλος προέβη στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του 2015 σε απομείωση της υπεραξίας της συμμετοχής του στην ELPEDISON POWER κατά ποσό € 7 εκατ. (επιβάρυνε τα λειτουργικά αποτελέσματα των Λοιπών δραστηριοτήτων).

4. Κίνδυνοι και αβεβαιότητες

Κατασκευαστικός κλάδος

Τυχόν συνέχιση της καθυστέρησης δημοπράτησης νέων κατασκευαστικών έργων στην Ελλάδα (δημοσίων έργων ή και έργων παραχώρησης) μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την αναπλήρωση του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

Καθώς οι κρατικοί προϋπολογισμοί των χωρών της Μέσης Ανατολής επηρεάζονται αρνητικά από τις χαμηλές τιμές του πετρελαίου, υπάρχει ο κίνδυνος σε περίπτωση αλλαγής του κατασκευαστικού αντικειμένου δημοσίων έργων στις χώρες αυτές (κάτι που προκύπτει σε αρκετές περιπτώσεις), ο Όμιλος να μην μπορέσει να πετύχει τις επιθυμητές τροποποιήσεις των συμβάσεων και ως εκ τούτου ενδέχεται να επηρεαστεί αρνητικά η κερδοφορία των έργων αυτών.

Κλάδος Παραχωρήσεων

Για τα έργα που είναι ήδη σε λειτουργία, λόγω της κακής οικονομικής συγκυρίας υπάρχει κίνδυνος περαιτέρω μείωσης της κυκλοφορίας και συνεπώς των εσόδων των έργων, αν και η τάση είναι αυξητική από τις αρχές του 2015. Η αβεβαιότητα σε μακροοικονομικό επίπεδο μπορεί να οδηγήσει σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση έργων παραχωρήσεων. Επιπλέον υπάρχει κίνδυνος μη εξασφάλισης χρηματοδότησης των συγχρηματοδοτούμενων/ αυτοχρηματοδοτούμενων έργων

λόγω της κρίσης στον ευρύτερο χρηματοπιστωτικό τομέα και τις κεφαλαιαγορές.

Κλάδος Περιβάλλοντος

Τα διαθέσιμα κεφάλαια ΕΣΠΑ 2014-2020 για έργα διαχείρισης απορριμμάτων ανέρχονται σε € 580 εκατομμύρια, ποσό που εμφανώς υπολείπεται των συνολικών απαιτούμενων επενδύσεων που εκτιμώνται σε περίπου € 1.5 δις, άνευ σαφούς ένδειξης πώς θα καλυφθεί το εν λόγω χρηματοδοτικό κενό. Επιπρόσθετα η δύσκολη οικονομική συγκυρία και η περιορισμένη ρευστότητα από τις τράπεζες καθιστούν ακριβότερη και δυσχερέστερη τη χρηματοδότηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στον τομέα του περιβάλλοντος. Οι αντιδράσεις, από τις τοπικές κοινωνίες και προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας για τους ΧΥΤΑ και τα εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων, είναι άλλος ένας μεγάλος κίνδυνος για τον κλάδο, όπως επίσης και οι χρονοβόρες διαδικασίες έκδοσης αδειών και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

Κλάδος Ενέργεια - αιολικά

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια, ο τομέας των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) αντιμετωπίζει ακόμα προκλήσεις, λόγω πολύπλοκων και γραφειοκρατικών διαδικασιών αδειοδότησης για την ανάπτυξη και λειτουργία νέων έργων, καθώς λόγω και προσφυγών

στο Συμβούλιο της Επικρατείας, με πιθανό αποτέλεσμα την σημαντική καθυστέρηση ή ακόμη και την αναστολή υλοποίησης έργων. Επιπλέον, ενδεχόμενες μεταβολές του θεσμικού πλαισίου μπορεί να επηρεάσουν δυσμενώς τα λειτουργικά αποτελέσματα και την ικανότητα του Ομίλου να χρηματοδοτήσει νέα έργα ΑΠΕ.

Επίσης, σημαντικές πηγές κινδύνων αποτελούν η έλλειψη κτηματογράφησης, τίτλων ιδιοκτησίας και χαρακτηρισμού ως δημοσίων ή ιδιωτικών των εκτάσεων, στις περιοχές όπου εγκαθίστανται έργα ΑΠΕ. Τέλος, η εξάρτηση από τις καιρικές συνθήκες, οι οποίες είναι από τη φύση τους ευμετάβλητες και μπορεί να διαφέρουν σημαντικά από έτος σε έτος λόγω και των κλιματικών αλλαγών σε τοπικό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, ενδέχεται να οδηγήσει σε μείωση της ηλεκτροπαραγωγής και των σχετικών εσόδων του κλάδου.

Ανάπτυξη ακινήτων

Η παρατεταμένη μακροοικονομική αβεβαιότητα στην Ελλάδα μπορεί να επηρεάσει αρνητικά τις καταναλωτικές δαπάνες του πληθυσμού και κατ'επέκταση τα αποτελέσματα των ενοικιαστών του Smart Park και ως εκ τούτου, παρόλο που το σύνολο του εμπορικού πάρκου είναι μισθωμένο, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο αναδιαπραγματεύσεων με τους ενοικιαστές. Πέραν αυτού, υπάρχει κίνδυνος καθυστέρησης στην ανάπτυξη των ακινήτων του Ομίλου στην Ελλάδα και στην Ρουμανία, λόγω της μειωμένης ζήτησης.

Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΑΚΤΩΡ και των θυγατρικών της ανήλθε στις 31.12.2015 σε € 3,2 δις. Επιπλέον, υπάρχουν έργα ύψους € 148 εκατ. που υπεγράφησαν μετά τις 31.12.2015 καθώς και έργα ύψους € 253 εκατ., η υπογραφή των οποίων αναμένεται στο άμεσο μέλλον.

5. Εκτίμηση εξελίξεων – προοπτικές για το 2016

Κατασκευαστικός κλάδος

Λόγω της περιορισμένης δημοπράτησης νέων έργων στην Ελλάδα, η ΑΚΤΩΡ συνεχίζει να εστιάζει στην ανάπτυξη των εργασιών της διεθνώς με έμφαση στα Βαλκάνια και στη Μέση Ανατολή. Αυτή τη στιγμή οι διεθνείς δραστηριότητες συνεισφέρουν περίπου το 51% των εσόδων της δραστηριότητας κατασκευής (έτος 2015) ενώ αντιπροσωπεύουν και το 53% του κατασκευαστικού ανεκτέλεστου.

Στις 07.03.2016 ανακοινώθηκε ότι η θυγατρική εταιρεία ΑΚΤΩΡ σε Κοινοπραξία με την Γαλλική SPIECAPAG, θα υλοποιήσει την κατασκευή του πρώτου τμήματος του έργου TAP (Trans Adriatic Pipeline) στην βόρειο Ελλάδα, για την μεταφορά Φυσικού Αερίου από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη. Το τμήμα αυτό του Έργου, αφορά στην κατασκευή αγωγού διαμέτρου 48 ιντσών, μήκους 180 χιλιομέτρων, από τα Ελληνοτουρκικά σύνορα μέχρι την Καβάλα, καθώς και τις συμπληρωματικές εγκαταστάσεις για την λειτουργία του. Η ολοκλήρωση του έργου αναμένεται σε δύο έτη περίπου.

Κλάδος Παραχωρήσεων

Λόγω και της οικονομικής στενότητας του ελληνικού δημοσίου εκτιμάται ότι, υπάρχει σημαντικό περιθώριο ανάπτυξης νέων έργων υποδομών στην Ελλάδα με προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, μέσω Παραχωρήσεων και Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.

Στις 23 Φεβρουαρίου 2016 επιτεύχθηκε η εφαρμογή της τροποποίησης της σύμβασης Παραχώρησης της ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ που είχε εγκριθεί από την Ελληνική Βουλή μέσα στο Δεκέμβριο του 2015.

Σύμφωνα με τη τροποποιημένη συμφωνία, ο απώτερος χρόνος ολοκλήρωσης κατασκευής του έργου ορίζεται στα τέλη Οκτωβρίου 2016, προβλέπεται μέγιστο ποσό πρόσθετης επιδότησης λειτουργίας από το Υπουργείο Υποδομών ευρώ 330 εκατ. (σε τρέχουσες τιμές και εφόσον βέβαια προκύψει αντίστοιχο έλλειμμα στο λογαριασμό εσόδων του έργου), οι μέτοχοι της παραχωρησιούχου εταιρείας ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ αναλαμβάνουν να καταβάλουν επιπλέον ευρώ 20 εκατ. για την πρόσθετη δεσμευτική επένδυση και η ανώτατη ονομαστική

απόδοση της δεσμευτικής επένδυσης ορίζεται στο 5%.

Τέλος, την 23 Φεβρουαρίου 2016 καταβλήθηκαν και αποζημιώσεις ποσού ευρώ 80 εκατ. προς την Παραχωρησιούχο εταιρεία και ευρώ 50 εκατ. προς την κατασκευαστική κοινοπραξία.

Ο Όμιλος παρακολουθεί στο εξωτερικό τις αγορές και αξιολογεί την συμμετοχή του σε διαγωνισμούς ανάληψης έργων παραχώρησης, στις χώρες όπου αναπτύσσει ήδη δραστηριότητα, και όπως είναι οι χώρες της Μέσης Ανατολής, τα Βαλκάνια και η Ρωσία.

Κλάδος περιβάλλοντος

Ο κλάδος του Περιβάλλοντος εξακολουθεί να παρουσιάζει ενδιαφέρον τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό. Η υποχρέωση της Ελλάδας να προσαρμοστεί στις επιταγές της ΕΕ ως προς την διαχείριση απορριμμάτων, τα πρόστιμα που επιβάλλονται στην χώρα μας για την διατήρηση παράνομων χωματερών, καθώς και οι ανορθόδοξες και ακριβές λύσεις που υιοθετούνται λόγω έλλειψης ενός γενικότερου σχεδιασμού αποτελούν παράγοντες που καθιστούν επιβεβλημένη την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων διαχείρισης απορριμμάτων και άρα την ανάπτυξη του κλάδου στο εσωτερικό της χώρας.

Στο εξωτερικό η ΗΛΕΚΤΩΡ στοχεύει στην διεύρυνση των εργασιών της στον ευρύτερο γεωγραφικό χώρο ενδιαφέροντος που περιλαμβάνει, εκτός από την Γερμανία, τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. Το τρέχον ανεκτέλεστο υπόλοιπο της ΗΛΕΚΤΩΡ από κατασκευαστικά έργα και συμβάσεις (περιλαμβανομένων και αυτών που υπογράφηκαν μετά την 31.12.2015) ανέρχεται σε € 93 εκατ.

Κλάδος Ενέργεια - Αιολικά

Οι προοπτικές για την ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΑΝΕΜΟΣ παραμένουν θετικές με κύρια προτεραιότητα την ολοκλήρωση των υπό κατασκευή αιολικών πάρκων δυναμικότητας 57MW και την περαιτέρω ωρίμανση των προς ανάπτυξη Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Στις αρχές του 2016 δόθηκε σε δημόσια διαβούλευση το προτεινόμενο νέο σχήμα υποστήριξης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) που στοχεύει στην σταδιακή ενσωμάτωση των ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση του τελικού καταναλωτή από τη χρέωση του ΕΤΜΕΑΡ.

Ανάπτυξη ακινήτων

Δεδομένων των συνθηκών, οι δραστηριότητες του Ομίλου έχουν επικεντρωθεί στην προώθηση των υφιστάμενων ακινήτων. Στην παρούσα φάση προωθούνται κυρίως διαδικασίες αδειοδοτήσεων.

6. Συνοπτική παρουσίαση – γενική εκτίμηση εξελίξεων

- Τα αποτελέσματα του Ομίλου 2015 επηρεάστηκαν αρνητικά από την αυξημένη οικονομική και πολιτική αβεβαιότητα (παρατεταμένες διαπραγματεύσεις, δημοψήφισμα, capital controls, εκλογές, Σεπτεμβρίου 2015):

- ο κύκλος εργασιών, με οριακή μείωση, διαμορφώθηκε σε € 1.533,1 εκατ. (έναντι € 1.544,5 εκατ. το 2014)

- τα λειτουργικά κέρδη EBIT διαμορφώθηκαν σε € 28,8 εκατ., περιλαμβάνουν όμως συνολικές επιβαρύνσεις € 58,3 εκατ. από απομειώσεις συμμετοχών αλλά και ακινήτων

- τα αποτελέσματα μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας, ήταν ζημιές € 106,1 εκατ. έναντι ζημιών € 51,6 εκατ. το 2014

- Ο συνολικός δανεισμός μειώθηκε σε € 1.492,2 εκατ. έναντι € 1.550,7 εκατ. στις 31/12/2014

- Ο καθαρός εταιρικός δανεισμός στις 31/12/2015 ανήλθε σε € 527,2 - αυξημένος έναντι € 414,3 εκατ. στις 31/12/2014 κυρίως λόγω

αυξημένων αναγκών κεφαλαίου κίνησης στην κατασκευή

- βελτιωμένος έναντι του καθαρού δανεισμού στις 30/9/2015 (€ 561,6 εκατ.)

- Το συνολικό ανεκτέλεστο της κατασκευής ανέρχεται σε € 3,3 δις ενώ υπάρχουν και συμβάσεις ~€ 253 εκατ. προς υπογραφή

- Για το 2016 οι κίνδυνοι παραμένουν αυξημένοι : καθυστέρηση ολοκλήρωσης της πρώτης αξιολόγησης, μεταβλητότητα στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, γεωπολιτικές εντάσεις

- Όμως από τα τέλη του 2015 υπήρξαν ενθαρρυντικές ενδείξεις που παρέχουν αισιοδοξία για το 2016:

- αναδιάρθρωση του Μορέα που μεταξύ άλλων προβλέπει πρόσθετη επιδότηση λειτουργίας του έργου (έως € 330 εκατ. μέχρι το τέλος του έργου) και πρόσθετες αποζημιώσεις για την εταιρεία παραχώρησης αλλά και την κατασκευαστική κοινοπραξία που καταβλήθηκαν στις αρχές 2016

- αποκατάσταση οφειλόμενων καταβολών και επανεκκίνηση των

υπό κατασκευή έργων παραχώρησης Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου και Ολυμπία Οδός

- το 2015 για πρώτη φορά από το 2009 είχαμε ετήσια αύξηση κίνησης (2%) στην Αττική Οδό

Συνοψίζοντας, σημειώνεται ότι το 2016 ξεκίνησε ήδη με αυξημένη αβεβαιότητα, λόγω της ολοκλήρωσης της πρώτης αξιολόγησης του νέου προγράμματος χρηματοδότησης της Ελληνικής Δημοκρατίας, το προσφυγικό ζήτημα είναι σε έξαρση, τα θέματα ασφάλειας, τρομοκρατίας διεθνώς έχουν ενταθεί και τέλος υπάρχει αυξημένη μεταβλητότητα στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Τυχόν αρνητικές εξελίξεις είναι πιθανό να έχουν επιπτώσεις στις δραστηριότητες της ΕΛΛΑΚΤΩΡ και του Ομίλου, στα αποτελέσματα, στην χρηματοοικονομική κατάσταση και στις προοπτικές τους. Σε αυτό το πλαίσιο, η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί διαρκώς την κατάσταση και τις πιθανές επιπτώσεις, ώστε να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται έγκαιρα όλα τα αναγκαία και δυνατά μέτρα και ενέργειες για την ελαχιστοποίηση τυχόν αρνητικών επιπτώσεων.

Περιβάλλον

Η Διοίκηση του Ομίλου, στις αρχές του τρέχοντος αιώνα, σε τοπικό επίπεδο, αλλά με το βλέμμα στραμμένο στο διεθνές κατασκευαστικό επιχειρείν, διαπίστωσε ότι η βιωσιμότητα περνάει μέσα από το περιβάλλον, ένα περιβάλλον το οποίο ανήκει και στις επόμενες γενεές, οι οποίες έχουν το δικό τους δικαίωμα στην ευημερία.

Κοινή μας πεποίθηση:
Ανάπτυξη και Περιβάλλον,
μπορούν να συμβαδίζουν
αρμονικά.

Οι περιβαλλοντικές μας αρχές

Η προστασία και ο σεβασμός στο περιβάλλον αποτελεί διαχρονική παράμετρο του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών, με πρακτική απόδειξη στο Επιχειρείν που βρίσκεται σε αρμονία με το ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον, δημιουργώντας έναν ακόμη ισχυρό μοχλό ανάπτυξης. Κοινή μας πεποίθηση: Ανάπτυξη και Περιβάλλον, μπορούν να συμβαδίζουν αρμονικά. Μέσω της ευρύτερης φιλοπεριβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου, υιοθετήθηκαν **"οι αρχές της αειφόρου ανάπτυξης"** τόσο στην μητρική ΕΛΛΑΚΤΩΡ, όσο και στις θυγατρικές για την κατασκευή των έργων και γενικότερα για την λειτουργία των δραστηριοτήτων του Ομίλου.

Στις αρχές αυτές συμπεριλαμβάνονται μεταξύ των άλλων και οι τρεις από τις δέκα αρχές του ΟΗΕ που αφορούν στο περιβάλλον, δηλαδή:

Αρχή ΟΗΕ 7:

Υποστήριξη προληπτικής προσέγγισης στις περιβαλλοντικές προκλήσεις

Αρχή ΟΗΕ 8:

Ανάληψη πρωτοβουλιών για προώθηση μεγαλύτερης περιβαλλοντικής υπευθυνότητας

Αρχή ΟΗΕ 9:

Ενίσχυση της ανάπτυξης και διάδοσης φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών

Οι θυγατρικές του Ομίλου - όπως η ΑΚΤΩΡ και η Αττική Οδός - ανήκουν στις εταιρείες που δεσμεύτηκαν εθελοντικά (02.05.2008) με επιστολές τους προς τον Mr. Ban Ki-moon / Secretary-General of United Nations να υιοθετήσουν τις 10 αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ.

Δέσμευσή των εταιρειών: το Οικουμενικό Σύμφωνο και οι αρχές του να αποτελούν αφενός μέρος της Στρατηγικής τους, και αφετέρου να γίνει η εφαρμογή τους. Από το 2009, οι εταιρείες ΑΚΤΩΡ και Αττική Οδός υποβάλλουν ετήσιο COP – Communication On Progress και αποτελούν ενεργά του μέλη του ΟΗΕ.

Με τις Περιβαλλοντικές του αρχές στο επίκεντρο, ο Όμιλος αναπτύσσεται έως σήμερα τεκμηριώνοντας τις περιβαλλοντικές

επιδόσεις που απορρέουν από τις αρχές του, και εφαρμόζει πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης στις θυγατρικές, τα οποία διαπνέονται από τις Αρχές του.

Έξι θυγατρικές του Ομίλου – ΑΚΤΩΡ, ΗΛΕΚΤΩΡ, ΤΟΜΗ, ΑΚΤΩΡ FM, ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ, ΜΟΡΕΑΣ – εφαρμόζουν από τις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας πιστοποιημένα συστήματα περιβαλλοντικής διαχείρισης με βάση το διεθνές πρότυπο ISO14001.

Η ναυαρχίδα του Ομίλου - η ΑΚΤΩΡ - αποτελεί την μόνη κατασκευαστική εταιρεία στην Ελλάδα και μια από τις ελάχιστες στην Ευρώπη, που είναι επαληθευμένη εδώ και 11 χρόνια με βάση τον Ευρωπαϊκό κανονισμό EMAS, ενώ ανακοινώνει και δημοσιεύει τις περιβαλλοντικές επιδόσεις προς κάθε ενδιαφερόμενο, μέσα από την ιστοσελίδα www.aktor.gr, της

ιστοσελίδας του ΥΠΕΝ <http://www.ypeka.gr/> αλλά και της ιστοσελίδας της European Union Eco-Management and Audit Scheme – EMAS <http://ec.europa.eu/environment/emas/register/>, αναδεικνύοντας την διαφάνεια ως ακόμη μια περιβαλλοντική αρχή της εταιρείας.

Με αυτή την περιβαλλοντική διαχείριση του Ομίλου και των θυγατρικών εξασφαλίζεται η νομοθετική συμμόρφωση, η διαχείριση των πάσης φύσεως αποβλήτων, η διαχείριση ενέργειας και των φυσικών πόρων όπως το νερό και οι πρώτες ύλες. Κυρίως, εξασφαλίζεται ο περιβαλλοντικός έλεγχος των έργων και των δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα την προστασία του Περιβάλλοντος σε υψηλό επίπεδο. Τέλος, κοινή μας άποψη, είναι πως «Το περιβάλλον αποτελεί βασικό άξονα στην ανάπτυξη του Ομίλου».

Περιβαλλοντική υπευθυνότητα

Σε παγκόσμιο επίπεδο η κατασκευή προκαλεί αρνητικές επιπτώσεις στο Περιβάλλον. Αυτό όμως, μπορεί να αλλάξει. Ο τρόπος και ο δρόμος για την αλλαγή αυτή είναι η ενάσκηση περιβαλλοντικής διαχείρισης, της εταιρείας και της κατασκευής των έργων.

Ο Όμιλος ασκεί Περιβαλλοντική διαχείριση στις εταιρείες και στα έργα από το 2001, ενώ πολλές θυγατρικές του είναι πιστοποιημένες κατά ISO 14001. Στόχος του Ομίλου και των θυγατρικών εταιρειών

είναι η ολοένα και πιο βελτιωμένη περιβαλλοντική εικόνα του Ομίλου και των εταιρειών, καθώς και οι βελτιωμένες επιδόσεις των εργοταξίων μέσα από την περιβαλλοντική πρόληψη.

Τα σημαντικά αποτελέσματα, μετά από την 15ετή περιβαλλοντική διαχείριση έργων και εταιρείας, καταδεικνύουν την περιβαλλοντική υπευθυνότητα και δεσμεύουν την μελλοντική αιφορική πορεία του Ομίλου.

Στον Όμιλο δεν υπάρχουν ιδιοκτησίες, εκμισθωμένες ή διαχειριζόμενες εγκαταστάσεις εντός ή παρακείμενες σε προστατευμένες περιοχές και περιοχές με υψηλής αξίας βιοποικιλότητα.

[G4-EN11 έως G4-EN14]

Παράλληλα και εκτός των περιβαλλοντικών οδηγιών, έχουν αναπτυχθεί ειδικά Σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης (Management plans) τα οποία εφαρμόζονται: εντός της χώρας...

1. Βιοποικιλότητα – προστατευόμενες περιοχές

Το θέμα των προστατευόμενων περιοχών συναντάται συχνά, κατά την κατασκευή δημόσιων έργων υποδομής, όπου πολλές φορές τα έργα διέρχονται ή γειτνιάζουν με διάφορες προστατευόμενες περιοχές, οικοσυστήματα, θαλάσσιου περιβάλλοντος κλπ. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν εμποδίζεται η υλοποίηση των έργων, αλλά επιβάλλεται η πιστή εφαρμογή εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων του έργου, οι οποίοι εξασφαλίζουν την προστασία του Περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας, ανάλογα: με την προστατευόμενη περιοχή, το προστατευόμενο είδος και την ιδιαιτερότητα της ευρύτερης περιοχής κάθε έργου.

Λόγω της σημαντικής περιβαλλοντικής αξίας τέτοιων περιοχών και για την εφαρμογή των ειδικών αυτών περιβαλλοντικών απαιτήσεων

των έργων, έχουν αναπτυχθεί «Ειδικές οδηγίες περιβαλλοντικής διαχείρισης» και εφαρμόζονται στα έργα του Ομίλου. Οι οδηγίες αυτές, αποτελούν μέρος του πιστοποιημένων συστημάτων περιβαλλοντικής διαχείρισης των θυγατρικών εταιριών.

Παράλληλα και εκτός των περιβαλλοντικών οδηγιών, έχουν αναπτυχθεί Ειδικά σχέδια περιβαλλοντικής διαχείρισης -Management plans- τα οποία εφαρμόζονται: εντός της χώρας, σε έργα των θυγατρικών που δεν είναι περιβαλλοντικά πιστοποιημένες, αλλά και κυρίως σε έργα εκτός Ελλάδας, τα οποία - ανάλογα με την χώρα - τροποποιούνται και προσαρμόζονται στις απαιτήσεις κάθε έργου και κάθε χώρας. Τα Σχέδια αυτά εφαρμόζονται από όλες τις θυγατρικές του ομίλου, πιστοποιημένες και μη.

Στις σημαντικότερες προστατευόμενες περιοχές,

συμπεριλαμβάνονται οι περιοχές η NATURA 2000. Πρόκειται για ένα Ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο ζωνών προστασίας της φύσης που εκτείνεται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των πιο πολύτιμων και πλέον απειλούμενων ειδών και ενδιαιτημάτων της σε ικανοποιητικό επίπεδο: υδροβιότοποι, εθνικοί δρυμοί, χλωρίδα / πανίδα, καταφύγια άγριας ζωής, μνημεία φύσης, οικολογικά πάρκα, περιοχές ιδιαίτερου αισθητικού κάλλους, αισθητικά δάση, σπήλαια, ηφαιστεια, φαράγγια, γεωλογικά πάρκα κλπ.

Έχοντας πλήρη επίγνωση της αξίας αυτών των περιοχών, εφαρμόζονται με απόλυτη προσοχή οι νομοθετικές και περιβαλλοντικές απαιτήσεις στα έργα που αγγίζουν τέτοιου είδους περιοχές, εντός και εκτός συνόρων.

2. Στερεά και υγρά απόβλητα

[G4-EN22 έως G4-EN28]

2.1 Στερεά απόβλητα και δείκτες επιδόσεων

[G4-EN27, G4-EN28]

Αρχές διαχείρισης αποβλήτων

Η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων είναι σημαντικής αξίας για τον όμιλο, αλλά και τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η μη κατάλληλη διακίνηση επικίνδυνων αποβλήτων, μπορεί να θέσει σε κίνδυνο την ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον. Ιδιαίτερο δε είναι το πρόβλημα σε χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος και όπου δεν διαθέτουν την υποδομή και τους εθνικούς κανονισμούς για την διαχείριση αποβλήτων τέτοιου είδους. Επιπλέον, η κακή διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων δημιουργεί ευθύνες που σχετίζονται με τη μη συμμόρφωση με τους Εθνικούς, Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς κανονισμούς, καθώς και με πιθανή επίπτωση στη φήμη του Ομίλου. Έχοντας ως γνώμονα αυτές τις αρχές, στον Όμιλο - και μέσα από μια συλλογική προσπάθεια διαχείρισης των αποβλήτων - προκύπτουν στοιχεία και δείκτες οι οποίοι καταδεικνύουν την σημαντική πρόοδο που έχει σημειώσει ο Όμιλος στην διαχείριση και στην μείωση των πάσης φύσεως παραγόμενων αποβλήτων. Μια διαχείριση που σχετίζεται με την ελαχιστοποίηση, την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την ανάκτηση των αποβλήτων, καταδεικνύοντας έτσι ένα υψηλό βαθμό ισόρροπης διαχείρισης των αποβλήτων και μια διαχρονικά - συνεχώς - βελτιούμενη εξέλιξη.

ΑΚΤΩΡ και περιβαλλοντική διαχείριση

Η ΑΚΤΩΡ ως ναυαρχίδα της κατασκευής του Ομίλου, διεκδικεί την πρωτοπορία στην γενικότερη περιβαλλοντική διαχείριση, αλλά και στα αποτελέσματα των διαχειριζόμενων περιβαλλοντικών θεμάτων.

Τα γενικά περιβαλλοντικά θέματα της κατασκευής και οι στόχοι περιγράφονται συνοπτικά στο πλαίσιο που ακολουθεί.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	
ΘΕΜΑ	ΣΤΟΧΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ελαχιστοποίηση σκονισμών και ατμοσφαιρικής ρύπανσης	Κατευνασμός και αποφυγή σκονισμών μέσω διαβροχής και κάλυψης των σχημάτων μεταφοράς υλικών καθώς και τακτικός έλεγχος των Μηχανημάτων Έργου και οχημάτων ως προς την τήρηση των ορίων των αέριων εκπομπών τους.
Ελαχιστοποίηση υδάτινης ρύπανσης	Συλλογή και διαχείριση των εργοταξιακών υγρών αποβλήτων και απαγόρευση απόρριψης αποβλήτων σε υδάτινους αποδέκτες
Ελαχιστοποίηση ρύπανσης ή αλλοίωσης του εδάφους και τοπίου	Προγραμματισμένη και ολοκληρωμένη διαχείριση του συνόλου: "Τοπίο - προϊόντα εκσκαφής - πρώτες ύλες - διάθεση - αποκατάσταση χώρου" σε κάθε έργο.
Διαχείριση στερεών και άλλων αποβλήτων	Αποφυγή, ελαχιστοποίηση, ανακύκλωση, επαναχρησιμοποίηση υλικών
Διαχείριση ειδικών – επικινδύνων αποβλήτων	Παράδοση σε εγκεκριμένα από το κράτος φορέα διαχείρισης και διάθεσης επικίνδυνων αποβλήτων, με έκδοση βεβαίωσης του τρόπου διαχείρισης
Διαχείριση χρησιμοποιημένων ορυκτέλαιων και συσκευασιών τους, παλαιών μπαταριών και ελαστικών. Ηλεκτρικός - ηλεκτρονικός εξοπλισμός	Συλλογή ορυκτελαίων, συσκευασιών ορυκτελαίων, παλαιών μπαταριών και ελαστικών και αποστολή για αναγέννηση και για ανακύκλωση στους αναγνωρισμένους φορείς του κράτους – έκδοση βεβαίωσης. Συλλογή εξοπλισμού και αποστολή για ανακύκλωση στον αναγνωρισμένο φορέα του κράτους – έκδοση βεβαίωσης.
Ελαχιστοποίηση θορύβου, δονήσεων, οχλήσεων και προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς	Χρήση Μηχανημάτων Έργου με πιστοποιητικό έγκρισης τύπου EOK περί θορύβων, ηχοπετάσματα, τήρηση των ορίων δονήσεων, σεβασμός στο κοινωνικό σύνολο, αισθητική αναβάθμιση, αρμονική ένταξη των έργων στο άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον, συνεργασία με αρχαιολογικές υπηρεσίες
Διαχείριση προϊόντων εκσκαφών και κατεδαφίσεων	Ορθολογική διαχείριση των προϊόντων αυτών και επαναχρησιμοποίηση ή ενσωμάτωση στην κατασκευή
Διαχείριση ενέργειας και φυσικών πόρων	Εξοικονόμηση ενέργειας και διαφύλαξη των φυσικών πόρων

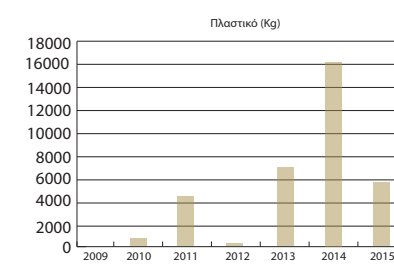
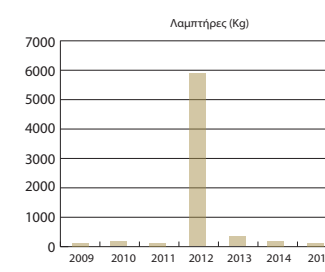
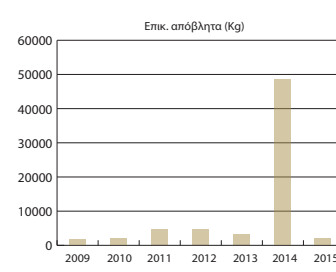
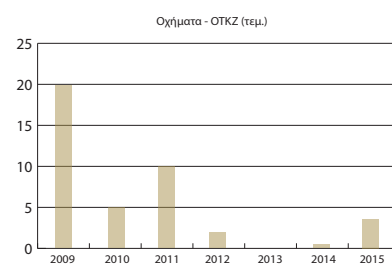
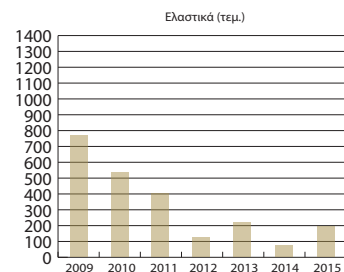
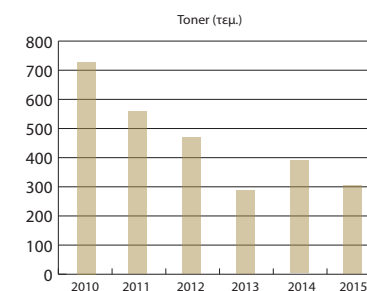
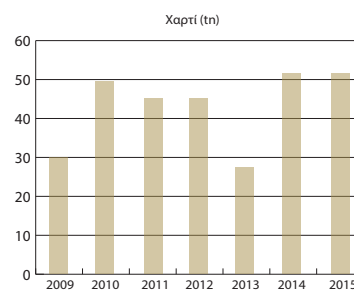
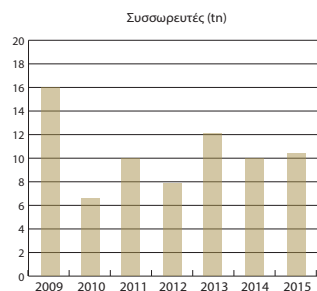
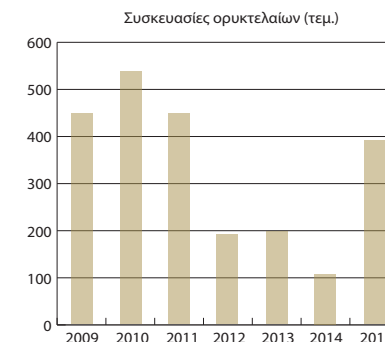
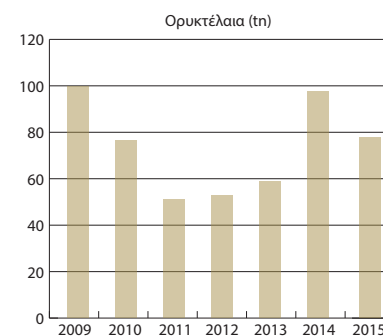
Από τα παραπάνω περιβαλλοντικά θέματα, προκύπτουν οι ετήσιοι και διαχρονικοί δείκτες, που καταδεικνύουν το αποτέλεσμα του περιβαλλοντικού αποτυπώματος της διαχείρισης που ασκεί η ΑΚΤΩΡ.

Περιβαλλοντική επίδοση - δείκτες 2015

ΑΚΤΩΡ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ 2015															
Χαρτί (kg)	Μέταλλα (kg)	Συσκ. Ορυκ. (τμχ.)	Ορυκτέλαια (kg)	Συσσ. (kg)	Toner (τμχ.)	HNA (kg)	Πλαστικό (kg)	Λαμπτήρες (kg)	Ελαστικά (τμχ.)	Επικιν. Αποβλ. (kg)	ΑΦΗΣ (kg)	Φίλτρα λαδιών (kg)	Οχήματα (τμχ.)	Κετεδ (m3)	Εκσκαφές (m3)
57.290	1.974.104	381	76.485	9.676	314	2.740	7.860	115,4	205	4.227	1.483	1.110	4	5.175	6.927.130

Διαχρονική περιβαλλοντική εξέλιξη και επιδόσεις - Ανακύκλωση

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ - ΑΠΟΤΥΠΩΜΑ								
Ποσόπτες αποβλήτων		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2002-2015
Χαρτί	kg	48.850	45.660	45.360	26.270	52.600	57.290	517.520
Toner - μελάνια	τεμ.	738	564	481	287	376	307	4.241
Χρησιμοποιημένα ορυκτέλαια	kg	75.000	49.612	50.637	58.758	95.845	76.485	871.725
Συσκευασίες ορυκτ.	τεμ	560	463	197	306	138	381	3.515
Συσσωρευτές	kg	6.819	9.956	7.810	12.290	9.922	9.676	134.698
Ηλεκτρικά, ηλεκτρονικά απόβλητα	kg	5.555	3.730	6.648	5.579	5.248	2.740	55.790
Μέταλλα - σίδηρος (Scrap)	kg	1.140.060	351.430	305.740	520.605	643.550	1.974.104	8.595.003
Ελαστικά	τεμ.	571	421	152	227	92	205	5.905
Οχήματα τέλους κύκλου ζωής	kg	5	10	2	25	22	4	59
Επικίνδυνα απόβλητα	kg	2.900	4.876	5.631	4.048	48.044	5.337	73.496
Λαμπτήρες	kg	388	156	5.871	476,60	230	115,4	7.337,4
Πλαστικό	kg	-	-	210	7.200	16.226	7.860	37.729
Μικροί συσσωρευτές	kg	-	-	90	83	108	1.483	1.764

Περιβαλλοντικό αποτύπωμα

Το θέμα «Περιβάλλον και Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα» σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή και την αειφόρο ανάπτυξη, ζητήματα που αποτελούν παγκόσμια την σημαντικότερη πρόκληση για τον πλανήτη μας. Η ανάλυση της προόδου που σημείωσε η ΑΚΤΩΡ - και κατ' επέκταση ο Όμιλος - ως προς την επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων που έθεσε, αλλά και στην συνέχεια, ως προς τον περιορισμό των εκπομπών CO₂, την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και

πρώτων υλών και τον περιορισμό των λοιπών επιπτώσεων στο περιβάλλον, υπογραμμίζει την μακροπρόθεσμη δέσμευση της εταιρείας απέναντι στην αειφόρο ανάπτυξη και εταιρική ευθύνη και υποστηρίζει την εκπλήρωση των νέων στόχων που θέτει για το μέλλον. Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα παρουσιάζεται στην συνέχεια - ποσοτικά - μέσα από τους δείκτες περιβαλλοντικής επίδοσης στους πίνακες που ακολουθούν.

Περιβαλλοντική ανταπόδοση

Με βάση την διεθνή αποτίμηση (πηγή : www.ecorec.gr) των οφελών από την διαχείριση των αποβλήτων προκύπτει ότι:

- με την ανακύκλωση 1 τόνου χαρτιού εξοικονομούνται 17 δέντρα και 48.380 λίτρα νερού. Από την αρχή του έτους 2002 και την ανακύκλωση υλικών, έχουν ανακυκλωθεί 517.520 κιλά χαρτί και έχουν προστατευτεί πάνω από 8.797 δέντρα, ενώ έχουν εξοικονομηθεί περίπου 25.038 τόνους νερό, λόγω της ανακύκλωσης χαρτιού.
- Ανακυκλώνοντας 1 κιλό μέταλλο / αλουμίνιο εξοικονομούνται 4 κιλά χημικών προϊόντων και 14 kWh ενέργειας. Με βάση την ανακύκλωση 8.595.003 κιλά μετάλλων (scrap) εξοικονομήθηκαν 34.380.012 κιλά χημικών προϊόντων και 120.330.042 kWh ενέργειας συνολικά, από το 2002 έως σήμερα.

Απόβλητα ως εναλλακτικό καύσιμο

Η εταιρία ΑΚΤΩΡ έχει υπογράψει συμβάσεις με την ΕΥΔΑΠ, και παραλαμβάνει καθημερινά ποσότητες του ξηραμένου προϊόντος της μονάδας ξήρανσης και το μεταφέρει ως εναλλακτικό καύσιμο στο εργοστάσιο τσιμέντου του Βασιλικού Λάρνακας Κύπρου, ενώ οι άλλες ποσότητες διατίθενται σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις (τσιμεντοβιομηχανία) στην Ελλάδα, επίσης ως δευτερογενής καύσιμη ύλη.

Έχοντας την απαραίτητη τεχνογνωσία καθώς και όλες τις νόμιμες και απαιτούμενες από τη νομοθεσία άδειες η εταιρεία, πραγματοποιεί την διασυνοριακή μεταφορά της ξηραμένης ιλύος, με κατάλληλου τύπου φορτηγά πλοία, οδηγώντας το προϊόν στον τόπο της τελικής του αξιοποίησης. Οι ποσότητες που έχει διαχειριστεί η εταιρία ΑΚΤΩΡ, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΤΟΣ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΙΛΥΟΣ (tn)
2007	2.384,77
2008	9.762,39
2009	14.677,35
2010	18.225,00
2011	20.000,00
2012	20.281,48
2013	20.457,29
2014	34.694,08
2015	43.522,43

2.2 Υγρά απόβλητα

[G4-EN22 έως G4-EN26]

Διαχείριση αποβλήτου αφροίλυος

Στην ΑΚΤΩΡ τα διάφορα απόβλητα που προκύπτουν από την κατασκευαστική δραστηριότητα – ουσιαστικά, κατασκευαστικά απόβλητα – συγκεντρώνονται σε ειδικούς χώρους στα εργοτάξια ή στο Τμήμα Εξοπλισμού της ΑΚΤΩΡ, από όπου γίνεται η απομάκρυνσή τους για διαχείριση και τελική διάθεση, σύμφωνα με την υπάρχουσα νομοθεσία και ανάλογα με το είδος των αποβλήτων.

Έτσι: Η αφροίλυς, η οποία προκύπτει από το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυτάλλειας (ΚΕΛΨ), αποστέλλεται για εξουδετέρωση με κατάλληλα αδειοδοτημένο φορέα συλλογής και διασυνοριακής διακίνησης αποβλήτων, στην AVG Γερμανίας.

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΦΡΟΪΛΥΟΣ							
ΕΤΟΣ	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ΠΟΣΟΤΗΤΑ [kg]	9.940	27.090	8.490	8.960	9.970	10.460	9.470

Ετήσιες εκθέσεις παραγωγών αποβλήτων

Τηρώντας πλήρως την ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία στον Όμιλο και με βάση την ΚΥΑ υπ' αριθμ. 13588/725, εδαφ. (γ) παρ. 4 του ΑΡΘΡΟΥ 11, το σύνολο των διαχειριζόμενων αποβλήτων υποβάλλεται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος μέσω των ετήσιων εκθέσεων παραγωγής αποβλήτων.

Υγρά απόβλητα προκύπτουν από κάθε δραστηριότητα και έργο του Ομίλου. Για τον λόγο αυτό στον Όμιλο και τις θυγατρικές του υπάρχουν ειδικές περιβαλλοντικές οδηγίες με βάση τις οποίες γίνεται η διαχείριση των υγρών αποβλήτων. Με αυτές τις διαδικασίες, και τον έλεγχο των καταναλώσεων που αναφέρθηκαν ήδη πιο πάνω, ο Όμιλος συμβάλλει στην μείωση των όγκων που απορρίπτονται στους υδάτινους αποδέκτες, μειώνοντας παράλληλα τις επιδράσεις στο περιβάλλον.

Σημαντική δέσμευση του Ομίλου αποτελεί η απαρύγκλιτη νομοθετικά απαιτούμενη αδειοδότηση και η τήρηση των περιβαλλοντικών κανονισμών για κάθε μικρή ή μεγάλη δραστηριότητα που παράγει απόβλητα, ενισχύοντας έτσι την “κοινωνική άδεια λειτουργίας” του Ομίλου συνολικά.

Τα υγρά απόβλητα είναι συνήθως αστικά λύματα από τα κτιριακά γραφεία και υγρά απόβλητα εργοταξίων από την λειτουργία των εργοταξίων και των δραστηριοτήτων τους όπως είναι πχ οι μονάδες παραγωγής σκυροδέματος, τα συνεργεία συντήρησης μηχανημάτων έργου κλπ.

Τα απόβλητα που προκύπτουν στον Όμιλο, σχετίζονται με τις καταναλώσεις νερού, οι οποίες αναφέρονται στο κεφάλαιο “ενέργεια, νερό, εκπομπές” ενώ διαχείρισή των σχετίζεται με το είδος της δραστηριότητας ή του έργου. Έτσι:

Έργα εντός αστικού ιστού

Δραστηριότητες ή έργα εντός αστικού ιστού, συνδέονται συνήθως με τα κατά τόπους δίκτυα αποχέτευσης, ενώ άλλα ειδικά υγρά απόβλητα, τυγχάνουν ειδικής αντιμετώπισης και επεξεργασίας, ανάλογα με το είδος του υγρού αποβλήτου.

Παραχωρήσεις

Οι δραστηριότητες παραχώρησης του Ομίλου εκτός του αστικού ιστού διαθέτουν αδειοδοτημένες μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων για όλες τις δραστηριότητες των παραχωρήσεων και τα επεξεργασμένα νερά διατίθενται υπεδάφια σε περιφραγμένους χώρους, κατόπιν κατάλληλης αδειοδότησης.

Κατασκευή

Σχετικά με τα έργα, τα οποία κατασκευάζονται κυρίως εκτός αστικών περιοχών, τα λύματα των εργοταξιακών γραφείων συλλέγονται σε ειδικούς στεγανούς βόθρους από όπου και αποστέλλονται σε μονάδες επεξεργασίας υγρών αποβλήτων.

Υγρά απόβλητα τα οποία προκύπτουν από μονάδες παρασκευής ετοίμου σκυροδέματος, ανακυκλώνονται και επαναχρησιμοποιούνται στις μονάδες ή χρησιμοποιούνται, για πλύσιμο και διαβροχή.

Λόγω και των πιστοποιημένων περιβαλλοντικών συστημάτων στον Όμιλο, υπάρχουν ειδικές οδηγίες διαχείρισης των υγρών αποβλήτων, σύμφωνα με τις οποίες απαγορεύεται κάθε ανεξέλεγκτη απόρριψη, ενώ υπάρχει και ειδικό Σχέδιο διαχείρισης υγρών αποβλήτων για έργα στο εξωτερικό.

3. Υλικά και πρώτες ύλες

[G4-EN1, G4-EN2]

Ο βασικός κορμός των δραστηριοτήτων του Ομίλου επικεντρώνεται κυρίως στην κατασκευή έργων, στην διαχείριση και στην λειτουργία τους και σε ένα μικρότερο βαθμό σε πρώτες ύλες, από την εταιρεία Ελ. Λατομεία - Θυγατρικής εταιρείας της ΑΚΤΩΡ - οι οποίες χρησιμοποιούνται κυρίως για την κατασκευή των έργων του Ομίλου. Επειδή τα παραγόμενα λατομικά υλικά είναι μη ανανεώσιμα, γίνεται ορθολογική χρήση και προσπάθεια ολικής ενσωμάτωσής τους στα έργα του Ομίλου (πχ οδοποιίας) ενώ ένα μέρος τους χρησιμοποιείται για την παραγωγή εργοταξιακού σκυροδέματος των έργων.

4. Ενέργεια, εκπομπές και νερό

[G4-EN3 έως G4-EN10 και G4-EN15 έως G4-EN21]

Μέσα από τον ευρύτερο περιβαλλοντικό προσανατολισμό του Ομίλου και την περιβαλλοντική διαχείριση των θυγατρικών, καταβάλλονται προσπάθειες ορθολογικής διαχείρισης της κατανάλωσης ενέργειας, νερού και άλλων φυσικών πόρων, με στόχο την ελάττωση των συνολικών καταναλώσεων. Το κτιριακό συγκρότημα του Ομίλου όπου στεγάζονται όλες οι θυγατρικές του, διαθέτει συστήματα διαχείρισης, συντήρησης και ελέγχου παραμέτρων που συντελούν στην εξοικονόμηση ενέργειας και πόρων. Το σύστημα ελέγχεται από την θυγατρική ΑΚΤΩΡ FM και βελτιώνεται συνεχώς, ώστε να εξασφαλιστεί η εξοικονόμηση ενέργειας, η οποία προέρχεται από μη ανανεώσιμες πηγές, και να ελαττωθούν ακόμη περισσότερο οι εκπομπές.

Οι παράμετροι οι οποίοι ενσωματώθηκαν στο συγκρότημα για την εξοικονόμηση ενέργειας από την φάση της κατασκευής το 2006, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί, όπου αναφέρεται και η αναμενόμενη εξοικονόμηση ενέργειας ανά έτος.

ΔΡΑΣΗ	ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚWh/έτος
Υψηλής απόδοσης υδρόψυκτα ψυκτικά	113.795
Χρήση λαμπτήρων T5 και ηλεκτρονικά ballastes	276.805
Πλήρης έλεγχος inverter	8.136
Σύστημα μέτρησης και ελέγχου ποιότητας αέρα, βάσει επιπέδων ρύπανσης	44.932
Κεντρικός έλεγχος και ρύθμιση λειτουργίας HVAC, σκίασης όψεων κ.λπ.	387.000
Παθητικό Σύστημα: Atrium 200m2, σύστημα κινητής σκίασης, χαμηλό e glass, χαμηλό U-values κ.λπ.	150.000
Σύνολο	980.669

Μέσα από την καλή λειτουργία και τον έλεγχο των παραμέτρων αυτών, προκύπτει ουσιαστική βελτίωση τόσο στην εξοικονόμηση ενέργειας, όσο και στην συνολική πρωτογενή ενέργεια, με βάση τα στοιχεία που καταγράφονται.

Τα στοιχεία εξέλιξης της καταναλωμένης ενέργειας και νερού - για τα τελευταία 6 χρόνια - παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΚΤΩΡ						
ΕΙΔΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Θέρμανση (ηλεκτ. ενέργεια) [kwh]	12.022	16.550	29.794	20.257	31.870	16.280
Θέρμανση (θερμική ενέργεια) [kwhth]	608.989	666.259	645.953	593.161	652.875	719.125
Ψύξη [kwh]	364.550	313.646	388.222	457.711	397.495	427.126
Ηλεκτρική ενέργεια [kwh]	2.755.185	2.498.354	2.418.877	2.711.936	3.151.044	3.130.084
Συνολική κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας [kwh]	8.629.474	7.702.819	7.665.136	8.487.433	9.823.546	9.832.293

Εκπομπές: Οι εκλυόμενοι ρύποι του κτιρίου για το 2015 υπολογίζονται σε $755.081 * 0.196 + 9.077.212 * 0,989 = 9.125.359 \text{ kg CO}_2$, ενώ ανάλογοι υπολογισμοί εκπομπών μπορούν να γίνουν και για τα άλλα έτη.

Τα στοιχεία εξέλιξης της κατανάλωσης νερού, για τα τελευταία 6 χρόνια, παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΝΕΡΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ [m3]	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	11.965	11.190	12.580	14.766	12.889	13.935

ΑΚΤΩΡ: ενέργεια, νερό και εκπομπές

Ενέργεια - νερό

Η ΑΚΤΩΡ ως πρωτοπόρος εταιρεία παρακολουθεί και καταγράφει το σύνολο των ποσοτήτων κατανάλωσης νερού, ενέργειας, βενζίνης κίνησης, πετρελαίου κίνησης, και πετρελαίου θέρμανσης στα εργοτάξια εντός της χώρας, με τα αποτελέσματα που αναγράφονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΕΙΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ – ΝΕΡΟΥ 2015					
ΕΡΓΟΤΑΞΙΟ	Νερό (m3)	Πετ. θερ.(lit)	Πετ. κίν. (lit)	Ενέργεια (kWh)	Βενζ. κιν. (lit)
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΚΤΩΡ	721	2.010	46.553	186.416	1.802
ΜΑΛΙΑΚΟΣ – ΚΛΕΙΔΙ: ΣΚΟΤΙΝΑ	480	7.546	284.265	51.452	15.912
ΜΑΛΙΑΚΟΣ – ΚΛΕΙΔΙ: ΟΜΟΛΙΟ	60.496		255.006	507.164	68.088
ΕΡΓΑ ΑΞΟΝΑ ΚΟΡΙΝΘΟΣ – ΠΑΤΡΑ	439		4.675.283	2.351.235	85.147
ΜΕΤΡΟ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ	5.102			183.969	
ΑΚΤΩΡ – ΕΛΧΡΥΣΟΣ: ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ	25.790		790.143		
ΑΚΤΩΡ – ΕΛΧΡΥΣΟΣ: ΥΠΟΔΟΜΗ	8.560		1.144.926	1.680.400	15.312
ΚΡΥΣΤΑΛΛΟΠΗΓΗ	15.155		1.452.799	537.484	24.316
ΤΙΘΟΡΕΑ - ΔΟΜΟΚΟΣ	13.930		654.309	521.700	
ΣΥΝΟΛΟ	130.673	9.556	9.303.284	6.019.820	210.577

Εκπομπές αερίων θερμοκηπίου

Οι συνολικές εκπομπές της κατασκευαστικής δραστηριότητας της ΑΚΤΩΡ στην Ελλάδα υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη την μεθοδολογία και τα δεδομένα που περιγράφονται από την «2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, Chapter 3: Mobile Combustion». Πιο συγκεκριμένα, για την εκτίμηση της ποσότητας εκπομπών από την χρήση καυσίμου diesel στα μηχανήματα έργου, επιλέχθηκε η προτεινόμενη από το προαναφερθέν εγχειρίδιο σχέση:

EQUATION 3.3.1

$$Emissions = \sum_j (Fuel_j * EF_j)$$

όπου,
Emissions = Emissions (kg), Fuel_j = fuel consumed (TJ)
EF_j = emission factor (kg/TJ), j = Fuel type

Οι συντελεστές EF_j περιγράφονται στον πίνακα 3.3.1 σελ.3.36 του εγχειριδίου "2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories" ως εξής:

DEFAULT EMISSION FACTORS FOR OFF-ROAD MOBILE SOURCES AND MACHINERY									
Offroad Source	CO ₂			CH ₄			N ₂ O		
	Default (kg/TJ)	Lower	Upper	Default (kg/TJ)	Lower	Upper	Default (kg/TJ)	Lower	Upper
DIESEL									
Industry	74.100	72.600	74.800	4.15	1.67	10.4	28,6	14,3	85,8

Για τους υπολογισμούς και τις μετατροπές των μονάδων, λαμβάνεται υπόψη βοηθητικά το net calorific value (NCV) του diesel από τον πίνακα 1.2 του εγχειριδίου του volume 2 η τιμή 43 TJ/Gg, καθώς και το ειδικό του βάρος 0,83kg/lit (15 οC)

Οι αέριες εκπομπές προσδιορίζονται σε ετήσια βάση ως εξής:

ΑΕΡΙΩΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ	Τόνοι [t] 2012	Τόνοι [t] 2013	Τόνοι [t] 2014	Τόνοι [t] 2015
CO ₂	4,64E+03	9,48E+03	3,20E+04	2,46E+04
CH ₄	2,60E-01	5,31E-01	1,79E+00	1,38E+00
N ₂ O	1,79E+00	3,66E+00	1,23E+01	0,951E+01

Ο προσδιορισμός του SO₂ από την καύση diesel χαμηλού θείου, προσδιορίζεται με βάση τον αντίστοιχο συντελεστή του πίνακα Α (Στοιχεία Καυσίμων) του παραρτήματος Ι, του Οδηγού Ενεργειακών Επενδύσεων του ΥΠΑΝ:

Συντελεστής SO ₂ (g/Kg Fuel)	Τόνοι [t] 2012	Τόνοι [t] 2013	Τόνοι [t] 2014	Τόνοι [t] 2015
SO ₂	0,7	1,02E+00	2,08E+00	7,03E+00

Επιπλέον, το έγγραφο 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, Chapter 3: Mobile Combustion' περιγράφει τη σχέση και τους συντελεστές για τον προσδιορισμό των αερίων ρύπων από την χρήση βενζίνης.

EQUATION 3.2.3

$$Emissions = \sum_{\alpha} (Fuel_{\alpha} * EF_{\alpha})$$

Emissions = emission in kg, EF_α = emission factor (kg/TJ)
Fuel_α = fuel consumed, (TJ) (as represented by fuel sold)
α = fuel type a (e.g., diesel, gasoline, natural gas, LPG)

Οι αντίστοιχοι συντελεστές για το CO₂ περιγράφονται στην παρ. 3.2.1.2, στον πίνακα 3.2.1 ως εξής:

ROAD TRANSPORT DEFAULT CO ₂ EMISSION FACTORS AND UNCERTAINTY RANGES			
Fuel Type	Default (kg/TJ)	Lower	Upper
Motor Gasoline	69.300	67.500	73.000

Και για το CH₄ και το N₂O

ROAD TRANSPORT DEFAULT N ₂ O AND CH ₄ EMISSION FACTORS AND UNCERTAINTY RANGES						
Fuel Type / Representative vehicle category	CH ₄ (kg/TJ)			N ₂ O (kg/TJ)		
	Default	Lower	Upper	Default	Lower	Upper
Motor Gasoline	33	9,6	110	3,2	0,96	11

Για τους υπολογισμούς και τις μετατροπές των μονάδων, λαμβάνεται υπόψη βοηθητικά το net calorific value (NCV) της βενζίνης από τον πίνακα 1.2 του εγχειριδίου του volume 2 η τιμή 44,3 TJ/Gg, καθώς και το ειδικό βάρος της 0,75kg/lit (15 οC).

Οι αέριες εκπομπές προσδιορίζονται για το 2015 ως εξής:

ΑΕΡΙΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ [t]	2012	2013	2014	2015
CO ₂	3,47E+02	5,83E+02	6,81E+02	4,85E+02
CH ₄	1,65E-01	2,78E-01	3,24E-01	2,31E-01
N ₂ O	1,60E-02	2,69E-02	3,14E-02	2,24E-02

Οι συνολικές εκπομπές 2015 των παραπάνω αερίων σε τόνους είναι:

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ [t]	2015
CO ₂	2,51E+04
CH ₄	1,61E+00
N ₂ O	9,35E+00
SO ₂	5,41E+00

Για τον υπολογισμό των έμμεσων εκπομπών CO₂ λόγω της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώθηκε, έγινε χρήση του συντελεστή εκπομπών που υπολογίστηκε: από τις επαληθευμένες ποσότητες εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, όλων των ηλεκτροπαραγωγών μονάδων που ανήκουν στο διασυνδεδεμένο Σύστημα της Ελλάδας και την παραγόμενη ενέργεια (σε MWh) από τις μονάδες αυτές. Για την Ελλάδα, ο συντελεστής εκπομπών για το 2013 είναι 1,31Kg (CO₂ per Mwh), ενώ για το 2015 ο συντελεστής εκπομπών δεν είναι δυνατόν να υπολογισθεί ακόμα, για τον λόγο ότι οι επαληθευμένες εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα θα καταχωρηθούν στο αντίστοιχο μητρώο της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσα στο 2016. *Για την καταναλωθείσα ηλεκτρική ενέργεια των 15.852.113 kWh (στα εργοτάξια της ΑΚΤΩΡ ΑΤΕ και το κεντρικό συγκρότημα γραφείων), οι έμμεσες εκπομπές CO₂ είναι: 27,433+03 t.*

Για τον υπολογισμό των αερίων ρύπων CO, NO_x, HC και PM (σωματίδια) χρησιμοποιήθηκαν βιβλιογραφικά δεδομένα από 'EMEP/EEA emission inventory guidebook 2009, updated May 2012, ANNEX I, Table 9.12'. Συντελεστές που επιλέγονται είναι οι κάτωθι:

ΑΕΡΙΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ	Emission factors (diesel Heavy Duty Vehicle) (g/kg fuel)	Emission factors (gasoline) (g/kg fuel)
CO	8,49	69,4
NO _x	35,6	6,99
HC	2,8	10,53
PM	1,24	0,03

Οι συνολικές ετήσιες εκπομπές με βάση τις ποσότητες κατανάλωσης καυσίμων διαμορφώθηκαν για το 2015 ως εξής:

ΕΚΠΟΜΠΕΣ [tn]	2013	2014	2015	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	diesel			gasoline			TOTAL		
CO	25,25	85,23	65,62	13,18	15,38	10,96	38,43	100,61	76,58
NO _x	105,87	357,39	275,18	1,33	1,55	1,10	107,20	358,94	276,28
HC	8,33	28,11	21,64	2,00	2,33	1,66	10,33	30,44	23,3
PM	3,69	12,45	9,58	0,0057	0,0066	0,0047	3,6932	12,45	9,56

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

- 2006 IPCC Guidelines for National Greenhouse Gas Inventories, • <http://www.ipcc-nggip.iges.or.jp/public/2006gl/vol2.html>
 - EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook - 2009, • <http://www.eea.europa.eu/publications/emep-eea-emission-inventory-guidebook-2009>
 - Οδηγός ενεργειακών επενδύσεων, ΥΠΑΝ, • <http://www.cres.gr/kape/ypan/adigos.pdf>, <http://www.ghgprotocol.org/calculation-tools>.
- Πηγή: τα ανωτέρω στοιχεία προέρχονται από την Επαληθευμένη Περιβαλλοντική Δήλωση της ΑΚΤΩΡ 2015

Φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου

Εκτός από τα παραπάνω αέρια και σύμφωνα με τους ΕΚ 842/2006 και 1497/2007 για φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου, καταγράφονται οι ποσότητες των εγκαταστάσεων Κλιματισμού, Ψύξης, Θέρμανσης και Πυρόσβεσης στο συγκρότημα γραφείων της ΕΛΛΑΚΤΩΡ (οδό Ερμού 25 – Κηφισιά), καθώς και σε άλλες μόνιμες εγκαταστάσεις του Ομίλου (κτίριο λειτουργίας Αττικής Οδού, κτίριο λειτουργίας ΜΟΡΕΑΣ κλπ).

Οι καταγραφές υποβάλλονται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, ώστε μέσω μιας περιβαλλοντικά ολοκληρωμένης εθνικής στρατηγικής, να συμβάλει η χώρα στη συγκράτηση, πρόληψη και συνολική μείωση των εκπομπών Φθοριούχων αερίων θερμοκηπίου που καλύπτονται από το Πρωτόκολλο του Κιότο.

Άλλες αέριες ρυπάνσεις - εκπομπές

Στον όμιλο ΕΛΛΑΚΤΩΡ γίνεται παρακολούθηση και καταγραφή και άλλων αέριων ρύπων όπως: συγκεντρώσεων CO, CO₂, NO_x, SO₂, ΒΤΧ (βενζόλιο – τολουόλιο – ξυλόλιο), PM10 (αιωρούμενα σωματίδια < 10 μm) στην ατμόσφαιρα, καθώς και μετρήσεις θερμοκρασίας, υγρασίας, ταχύτητας και κατεύθυνσης ανέμου, μέσω ειδικών μόνιμων σταθμών παρακολούθησης ρύπων και θορύβου που είναι εγκατεστημένοι σε αστικούς ιστούς των διάφορων περιοχών από τις οποίες διέρχονται οι αυτοκινητόδρομοι Αττική Οδός και ΜΟΡΕΑΣ. Οι ατμοσφαιρικοί αυτοί ρύποι, προερχόμενοι κυρίως από τον κυκλοφοριακό φόρτο των νέων αυτοκινητοδρόμων, παρακολουθούνται συμμορφούμενοι με τις νομοθετικές και συμβατικές περιβαλλοντικές απαιτήσεις κάθε έργου και υποβάλλονται στις αρμόδιες αρχές του Υπουργείου Περιβάλλοντος σε τριμηνιαία βάση, με τα ανάλογα σχόλια και εκτιμήσεις. Εκτιμάται ότι, τα αποτελέσματα αυτά είναι χρήσιμα στις αρχές της χώρας για την χάραξη της στρατηγικής και για τις αντίστοιχες αποφάσεις που σχετίζονται με την ατμοσφαιρική επιβάρυνση των περιοχών των έργων και τις αντίστοιχες έγκαιρες αποφάσεις προστασίας των κοινωνιών.

5. Συμμόρφωση

[G4-EN29]

Η συμμόρφωση απέναντι στην περιβαλλοντική νομοθεσία και στους κανονισμούς αποτελεί έναν από τους δύο βασικούς άξονες της Περιβαλλοντικής πολιτικής του Ομίλου, μαζί με την δέσμευση για συνεχή βελτίωση των επιδόσεων και την συμβολή στην Αειφόρο Ανάπτυξη.

Το επίπεδο συμμόρφωσης του Ομίλου, αποτελεί έναν ακόμη δείκτη της ικανότητας της Διοίκησης να

εξασφαλίζει ότι οι Επιχειρήσεις συμμορφώνονται με συγκεκριμένες και ορισμένες παραμέτρους επίδοσης. Η διασφάλιση αυτής της συμμόρφωσης συμβάλλει στην μείωση των Χρηματοοικονομικών κινδύνων που προκύπτουν είτε άμεσα - μέσω των προστίμων - είτε έμμεσα μέσα από τις επιδράσεις στην φήμη και στην εικόνα του Ομίλου, ενώ η μη συμμόρφωση μπορεί να οδηγήσει σε περιβαλλοντικές υποχρεώσεις με ιδιαίτερα υψηλό κόστος. Η δύναμη του ιστορικού συμμόρφωσης του Ομίλου, μπορεί επίσης να επηρεάσει την ικανότητά επέκτασης στις δραστηριότητές του ή να εξασφαλίσει διάφορες άδειες.

6. Περιβαλλοντική Αξιολόγηση Προμηθευτών

[G4-EN32, G4-EN33]

Οι προμηθευτές και οι υπεργολάβοι του Ομίλου αναδεικνύονται μέσα και από την περιβαλλοντική εκτίμηση. Για παράδειγμα, επιλέγονται εταιρείες περιβαλλοντικά πιστοποιημένες, προϊόντα που προέρχονται από φιλοπεριβαλλοντικές παραγωγικές διαδικασίες, νέας τεχνολογίας μηχανήματα και οχήματα έργων με το ειδικό σήμα CE και, προϊόντα οικολογικά, στο βαθμό που αυτό είναι και οικονομικά εφικτό.

Μηχανολογικός εξοπλισμός

Ειδικά ο εξοπλισμός, αποτελεί ένα ξεχωριστό και εξαιρετικά σημαντικό κεφάλαιο, καθόσον κατά την λειτουργία και την χρήση του, καταναλώνονται ορυκτά καύσιμα και παράγονται σημαντικές αέριες εκπομπές CO₂, οι οποίες συμβάλλουν στην επιδείνωση του φαινομένου του θερμοκηπίου. Κατά συνέπεια, ο συστηματικός έλεγχος και η προσπάθεια ελάττωσης της κατανάλωσης καυσίμων μπορεί να οδηγήσει αφενός σε εξοικονόμηση των ίδιων των καυσίμων - και άρα στην εξοικονόμηση ενέργειας - και αφετέρου στην ελάττωση των εκπομπών CO₂.

Ειδικά στην ΑΚΤΩΡ που κατέχει έναν μεγάλο όγκο εξοπλισμού, οι ενέργειες για την ελάττωση καυσίμων και εκπομπών κινούνται σε δύο άξονες, δηλαδή στην επιλογή και στον έλεγχο των οχημάτων και των Μηχανημάτων Έργων.

Από την περίοδο του 2010 άρχισε η αντικατάσταση του στόλου των οχημάτων με οχήματα νέας τεχνολογίας, προσανατολισμένης σε μικρότερες ονομαστικές καταναλώσεις καυσίμων, αλλά και με μικρότερες ονομαστικές εκπομπές CO₂. Τα νέα οχήματα που επιλέγονται, έχουν ως σημείο αφετηρίας

τις εκπομπές και την κατανάλωση καυσίμων. Σήμερα, το ποσοστό νέας τεχνολογίας του στόλου των οχημάτων του προσωπικού εξυπηρέτησης των έργων και της εταιρείας εντός χώρας, φτάνει σε ποσοστό 95%. Αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι η ελάττωση της κατανάλωσης καυσίμων σε ποσοστό 15 – 20 % σε σύγκριση με αντίστοιχα οχήματα τεχνολογίας με μεγαλύτερη ονομαστική κατανάλωση και εκπομπές.

Υπεργολάβοι - συνεργάτες

Οι επιλογές των συνεργατών και των υπεργολάβων γίνονται με βάση το περιβαλλοντικό τους προφίλ, ενώ με την υπογραφή των συμβάσεων επισυνάπτεται η Ειδική περιβαλλοντική οδηγία συμμόρφωσης έναντι της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των κανονισμών, καθώς και έναντι των περιβαλλοντικών προδιαγραφών του Ομίλου.

Αναφορές αξιολογήσεων

Προμηθευτές, εργολάβοι, συνεργάτες και προϊόντα, ελέγχονται μέσα από το εκάστοτε ετήσιο πρόγραμμα επιθεωρήσεων ανά θυγατρική εταιρεία, με τις ανάλογες αναφορές προς τους ενδιαφερόμενους και προς την Διοίκηση του Ομίλου. Λόγω των γενικότερων κριτηρίων τα οποία εφαρμόζονται στον Όμιλο, οι προμηθευτές, οι συνεργάτες, οι υπεργολάβοι κλπ, δεν ιεραρχούνται μόνον με βάση την περιβαλλοντική αξιολόγηση, αλλά ο έλεγχος για περιβαλλοντική συμμόρφωση γίνεται κατά την διάρκεια της συνεργασίας και με διμερή συμμετοχή, εξασφαλίζοντας έτσι ένα υγιές και ωφέλιμο για όλους επίπεδο.

7. Μηχανισμοί Διαχείρισης Αναφορών για το Περιβάλλον

[G4-EN34]

Η διαχείριση των περιβαλλοντικών αναφορών γίνεται κεντρικά από κάθε θυγατρική ξεχωριστά και ενημερώνεται γραπτά ή προφορικά, για τα σοβαρά θέματα, η διεύθυνση αιφόρου ανάπτυξης του Ομίλου, που συντάσσει τους αιφόρους απολογισμούς. Κατά την διάρκεια του 2015 δεν υπήρξαν αναφορές από επίσημους μηχανισμούς (τοπικές κοινότητες) για περιβαλλοντικές επιδράσεις, ωστόσο υπήρξαν διορθωτικές ενέργειες επίλυσης δύο παλαιότερων αναφορών.

8. Μεταφορές

[G4-EN30]

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε όλη σχεδόν την επικράτεια της Ελλάδας, αλλά και σε άλλες 23 χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο. Οι δραστηριότητες σχετίζονται σχεδόν όλες με τις μεταφορές είτε πρόκειται για μεταφορές για την κατασκευή, είτε μεταφορές για τις παραχωρήσεις έργων και άλλων δραστηριοτήτων.

Σε παγκόσμιο επίπεδο, οι Μεταφορές ευθύνονται σε ιδιαίτερα σημαντικό βαθμό για τις εκπομπές μέσω των καταναλώσεων, αλλά και για ένα πλήθος απο Κοινωνικές οχλήσεις όπως ο θόρυβος, τα κυκλοφοριακά θέματα κλπ. Η διαχείριση των οχλήσεων και των μεταφορών γίνεται με βάση τις ειδικές οδηγίες των πιστοποιημένων Περιβαλλοντικών συστημάτων των θυγατρικών του Ομίλου. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, για την κατασκευή των έργων καταγράφονται οι καταναλώσεις ορυκτών καυσίμων από τις μεταφορές και τον εξοπλισμό του Ομίλου, αλλά θεωρείται ιδιαίτερα δύσκολη η καταγραφή καυσίμων στις μεταφορές των προμηθευτών και άλλων συνεργατών.

Οι προσπάθειες ελάττωσης των μεταφορών και της κατανάλωσης γίνεται σε συνεχή βάση τόσο για περιβαλλοντικούς όσο και για οικονομικούς λόγους.

9. Δαπάνες

[G4-EN31]

Οι δραστηριότητες των θυγατρικών του Ομίλου είναι προσανατολισμένες κυρίως στον κατασκευαστικό τομέα, στα έργα περιβάλλοντος και στις παραχωρήσεις δηλαδή λειτουργία και συντήρηση έργων υποδομής και μεγάλης κλίμακας έργα. Στο πλαίσιο αυτό και με βάση τις αρχές του Ομίλου, οι δραστηριότητες υλοποιούνται με το βλέμμα στραμμένο στην προστασία του περιβάλλοντος και στην συμμόρφωση έναντι τόσο των περιβαλλοντικών απαιτήσεων όσο και των περιβαλλοντικών προδιαγραφών του Ομίλου.

Οι περιβαλλοντικές δαπάνες δεν αποτελούν κάτι το ξεχωριστό, αλλά ενσωματωμένο μέρος στους οικονομικούς προϋπολογισμούς και απαραίτητη προϋπόθεση της ανάπτυξης στον Όμιλο. Συνοπτικά η διάθρωση των περιβαλλοντικών δαπανών ξεκινούν από την ανάπτυξη και στελέχωση της Διεύθυνσης Αειφόρου Ανάπτυξης του Ομίλου, και συνεχίζεται με την ανάπτυξη περιβαλλοντικών τμημάτων στις θυγατρικές και στα έργα. Μέσα από αυτήν την δομή γίνεται η περιβαλλοντική διαχείριση και παρακολούθηση του Ομίλου σε όλα τα θέματα που αναφέρονται στο κεφάλαιο Περιβάλλον. Οι δαπάνες για την υλοποίηση των έργων και των δραστηριοτήτων του Ομίλου είναι πολύ σημαντικές, αλλά κατά την άποψη του Ομίλου οι δαπάνες αυτές δεν αντιμετωπίζονται ως δαπάνες, αλλά θεωρούνται επένδυση και δέσμευσή έναντι του περιβάλλοντος και της κοινωνίας ευρύτερα.

10. GREENBUILDING – LEED και ενεργειακή απόδοση κτιρίων

GREENBUILDING

Σύμφωνα με έρευνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κτιριακός τομέας καταναλώνει πάνω από το 40% της συνολικής Ενεργειακής κατανάλωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτό σημαίνει ότι, αποτελεί το πεδίο απ' όπου μπορεί να εξοικονομηθεί σημαντικό ποσοστό Ενέργειας. Σε αυτό το πλαίσιο τέθηκε σε εφαρμογή, από το 2006, το Ευρωπαϊκό εθελοντικό πρόγραμμα GreenBuilding, μέσω της Πράσινης Βίβλου, για την Ενεργειακή Αποδοτικότητα.

Η ΑΚΤΩΡ, στο πλαίσιο της Φιλοσοφίας της για την προώθηση της Αειφόρου Ανάπτυξης, εφάρμοσε τις προδιαγραφές του προγράμματος στα Νέα Γραφεία του Ομίλου από την φάση της κατασκευής τους. Οι δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας που επιλέχθηκαν, συντελούν, τόσο στην εξοικονόμηση Ενέργειας, όσο και στην κατάταξη της ΑΚΤΩΡ στην κατηγορία GreenBuilding Partner. Η ΑΚΤΩΡ παραμένει πιστή στις αξίες της και προωθεί με ευθύνη, τόσο τις αρχές της Αειφόρου Ανάπτυξης στην κατασκευή όσο και το πρόγραμμα Greenbuilding σε ενδιαφερόμενα μέρη και πελάτες.

LEED πιστοποιημένα κτίρια

Αξιοποιώντας την πολύχρονη και πολύπλευρη τεχνογνωσία της στον κατασκευαστικό κλάδο και χάρη στο ικανό και εξειδικευμένο προσωπικό, τον ιδιόκτητο υπερσύγχρονο εξοπλισμό της και το διαρκώς διευρυνόμενο

πελατολόγιό της, η ΑΚΤΩΡ ανταποκρίνεται με ιδιαίτερη επιτυχία στις ανάγκες της σύγχρονης αγοράς για άριστη ποιότητα και ταχεία ολοκλήρωση των έργων που απαιτούν σύνθετες τεχνολογικές λύσεις. Αναγνωρίζοντας τις τάσεις, τις ανάγκες και τις πρακτικές σε Διεθνές επίπεδο, ανταποκρίθηκε και προχώρησε σαν ηγέτης και πρωτοπόρος, στην εφαρμογή Συστημάτων αξιολόγησης και πιστοποίησης κτιρίων.

Η αρχή έγινε με το ιδιόκτητο συγκρότημα γραφείων, στο οποίο και εφαρμόστηκε (2006) το πρόγραμμα GreenBuilding. Η συνέχεια έγινε με την κατασκευή άλλων δύο κτιρίων, με βάση το Αμερικανικό Σύστημα Αξιολόγησης και Πιστοποίησης Κτιρίων «LEED» και είναι τα πρώτα δύο κτίρια που διαθέτουν τα πιστοποιητικά «LEED» στην Ελλάδα.

Τα πιστοποιημένα με LEED κτίρια είναι:

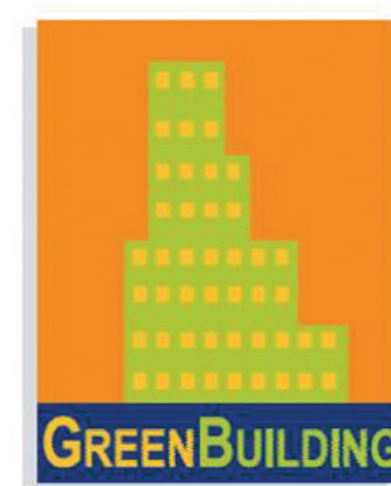
- *Τριώροφο κτιριακό συγκρότημα με τρία υπόγεια, φυτεμένο δώμα και διαμόρφωση περιβ. χώρου στην Παιανία, ιδιοκτησίας Καρέλα Α.Ε.*

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ LEED GOLD / 2012

- *Κτίριο γραφείων EREN*

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ LEED SILVER / 2014

Σήμερα η ΑΚΤΩΡ συμμετέχει στην υλοποίηση άλλων κτιρίων, τα οποία κατασκευάζονται με στόχο την πιστοποίησή τους με βάση το σύστημα LEED.

11. Επιβράβευση και Διακρίσεις στον Όμιλο

Στις 13 Νοεμβρίου 2015, η European Commission / Directorate – General Environment και ο βασικός πυλώνας Περιβαλλοντικής διαχείρισης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, European Eco-Management and Audit Scheme - EMAS, διοργάνωσε την επετειακή εκδήλωση “20 years of Premium Environmental management - High Level Conference on EMAS: learning from front runners, promoting best practices, and exploiting the full potential of green growth” για τα 20 χρόνια δραστηριότητάς του προσκαλώντας μια εταιρεία από κάθε κράτος μέλος ως Guest of Honour, to give an EMAS recognition on this occasion.

Ο Όμιλος και η ΑΚΤΩΡ, διατηρούν με αυτή την τεκμηρίωση το πλεονέκτημα του φιλικότερου προς το περιβάλλον Ομίλου στην Ελλάδα. Ο αρχικός στόχος εξακολουθεί να είναι η μετάβαση της Ανάπτυξης στην ευρύτερη “Αειφόρο Ανάπτυξη”. Μια Ανάπτυξη ωφέλιμη για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομική ευημερία.

Ευρωπαϊκή Διάκριση της ΑΚΤΩΡ :

Άνθρωπος και κοινωνία

Εργασιακά θέματα και Απασχόληση, αναγνωρίζονται ως ιδιαίτερα ουσιαστικά στον Όμιλο, ενώ η Κοινωνική διάσταση της Βιωσιμότητας, σηματοδοτεί τις επιδράσεις που έχει ο Όμιλος στα κοινωνικά συστήματα μέσα στα οποία δραστηριοποιείται.

1. Κοινωνία

[G4-S01]

Πολιτική του Ομίλου είναι να δίδεται ιδιαίτερη σημασία στον Άνθρωπο, στην ευρύτερη ευημερία και στις προσδοκίες της κοινωνίας από τις δραστηριότητές του. Ο άνθρωπος, ως εργαζόμενος και ως μέλος της κοινωνίας, αποτελεί αγωγό μεταφοράς γνώσης, εμπειρίας και ορθής συμπεριφοράς από την εταιρεία στην κοινωνία και αντίστροφα.

Οι Κοινωνικές τάσεις και οι σύγχρονες απαιτήσεις για την εργασία και την διαβίωση του ανθρώπου, αποτελούν θέματα συζητήσεων και διαβουλεύσεων στον Όμιλο, με στόχο να φύγουν: την ενσωμάτωση των μηνυμάτων στις εργασιακές πρακτικές, στις συνθήκες εργασίας και στην ποιότητα των παραγόμενων

προϊόντων, όπως πχ έργα υποδομής, κτίρια γραφείων, ξενοδοχεία, οικιστικά συγκροτήματα κλπ.

Επίσης, στην πολιτική του Ομίλου, μέσω των θυγατρικών της «ΑΚΤΩΡ» και «Αττική Οδός», έχουν ενσωματωθεί σε μεγάλο βαθμό οι 6 αρχές του Global Compact του ΟΗΕ για την εργασία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και της κάθε μορφής διάκρισης και καταναγκασμού.

Πάνω σε αυτές τις αρχές, οι εταιρείες έχουν δεσμευτεί για την υποστήριξη και την εφαρμογή τους, ενώ κάθε χρόνο υποβάλλουν εκθέσεις προόδου για αυτά τα θέματα, οι οποίες ανακοινώνονται στην ειδική ιστοσελίδα του ΟΗΕ.

Οι Αρχές αυτές είναι:

Αρχή ΟΗΕ 1: Υποστήριξη και σεβασμός στην προστασία των διεθνώς αποδεκτών ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντός της επιχείρησης και της σφαίρας επιρροής της

Αρχή ΟΗΕ 2: Μη εμπλοκή επιχείρησης σε παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Αρχή ΟΗΕ 3: Ελευθερία στη δημιουργία εργατικών σωματείων και αναγνώριση του δικαιώματος για συλλογικές διαπραγματεύσεις

Αρχή ΟΗΕ 4: Περιορισμός κάθε μορφής καταναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας

Αρχή ΟΗΕ 5: Απαγόρευση της παιδικής εργασίας

Αρχή ΟΗΕ 6: Περιορισμός κάθε διάκρισης στην εργασία και στην απασχόληση

2. Απασχόληση

[G4-LA1]

Ένας όμιλος όπως η ΕΛΛΑΚΤΩΡ απασχολεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό αριθμό εργαζομένων στην επικράτεια και στο εξωτερικό, ενώ σε περιόδους ανάπτυξης δημιουργεί πλήθος από νέες θέσεις εργασίας.

Η φιλοσοφία του Ομίλου, θέλει τον Ανθρώπινο παράγοντα τον πιο σημαντικό για την ανάπτυξη και την εξέλιξη των θυγατρικών του και θεωρεί την αναγνώριση της προσφοράς του κάθε εργαζόμενου, σαν ένα ουσιαστικό κίνητρο. Μια αρχή που βρίσκει την εφαρμογή της στη διαρκή μέριμνα για τους εργαζόμενους.

Ο Όμιλος, κυρίως μέσω των θυγατρικών εταιρειών του κατασκευαστικού κλάδου, δημιούργησε το 2015 αρκετές νέες θέσεις εργασίας, συνεχίζοντας την αυξητική πορεία των προσλήψεων του 2014, ενώ προσπαθεί να δημιουργήσει συνθήκες για ακόμη περισσότερες θέσεις εργασίας το 2016, χρονιάς που ξεκίνησε με καλούς αιωνούς, λόγω και της επανεκκίνησης των εργασιών στο ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης.

Επίσης, η επανεκκίνηση των έργων παραχώρησης των τριών μεγάλων αυτοκινητοδρόμων, που είχαν σταματήσει για πάνω από δύο χρόνια, συμβάλλει στην δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης στις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου. Παράλληλα, δημιουργούνται θέσεις απασχόλησης και στους τομείς που είναι συνδεδεμένοι με τον κατασκευαστικό κλάδο και τις παραχωρήσεις, όπως παραγωγοί και προμηθευτές υλικών, υπεργολάβοι εργασιών, χειριστές, μελετητές έργων κλπ, συμβάλλοντας έτσι στην αντιμετώπιση της ανεργίας και των δυσάρεστων κοινωνικών θεμάτων που απορρέουν από την κρίση του κατασκευαστικού κλάδου.

Το συνολικό προσωπικό που απασχόλησε ο Όμιλος (πλην Κοινοπραξιών) το 2015 σε όλους τους τομείς δραστηριοποίησής του, αριθμεί 5.499 εργαζόμενους στην Ελλάδα, ενώ σε παγκόσμιο επίπεδο δραστηριοποίησης του Ομίλου, εργαζόμενοι και συνεργαζόμενοι ανέρχονται αριθμούν 13.900 άτομα.

Σημαντικό μέρος του ανθρώπινου δυναμικού προέρχεται από τις τοπικές κοινωνίες, όπου δραστηριοποιούνται οι θυγατρικές, σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου. Η άποψη του Ομίλου να απασχολούνται και στις Διοικητικές ομάδες των έργων ή δραστηριοτήτων μέλη από τις τοπικές κοινωνίες, συμβάλλει στην βελτίωση και καλύτερη κατανόηση των τοπικών θεμάτων, αλλά και στην μελλοντική αναβάθμιση των Κοινωνιών, λόγω των δεξιοτήτων και των γνώσεων που αποκτούν τα τοπικά μέλη.

Η συνολική απασχόληση στον Όμιλο παρουσιάζει τα τελευταία

χρόνια αυξητική τάση σε σχέση με τα πρώτα χρόνια της κρίσης, ενώ η απασχόληση το 2015 παρουσιάζει την ακόλουθη εικόνα:

Το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού στην Ελλάδα για το 2015 είναι 4.311 εργαζόμενοι. Το ποσοστό των εργαζόμενων μόνιμης πλήρους απασχόλησης, ανέρχεται σε ποσοστό 98.1% και μόνο ποσοστό 1,9% είναι μερικής απασχόλησης.

Η συμμετοχή των γυναικών στον Όμιλο ανέρχεται στο 17%, ενώ στην ΑΚΤΩΡ το ποσοστό αυτό είναι 20%, παρά το γεγονός ότι ο κατασκευαστικός κλάδος θεωρείται ανδροκρατούμενος κλάδος.

Θεωρούμε ότι ο Όμιλος παρουσιάζει μια εικόνα καλών εργασιακών συνθηκών και χώρο για να ακολουθήσει κάποιος την καριέρα του, καθόσον η ΑΚΤΩΡ κατατάσσεται στην 16η θέση μεταξύ των 40 εταιριών στην επιλογή των νέων να εργασθούν στον Όμιλο. (πηγή: Έρευνα GEN Y 2016).

Τύπος Απασχόλησης

Συμμετοχή φύλλων

3. Εργασιακές συνθήκες - παροχές

[G4-LA2]

Στον Όμιλο και τις θυγατρικές του, οι αμοιβές και η πρόνοια για τους εργαζομένους στηρίζονται στις διατάξεις της Εργατικής νομοθεσίας και των Συλλογικών συμβάσεων, όπου αυτές υφίστανται.

Ωστόσο, υπάρχουν και αμοιβές εργαζομένων πέραν των συμβάσεων, που απορρέουν από ατομικές επιδόσεις, οι οποίες αξιολογούνται από κάθε θυγατρική ξεχωριστά και σε τακτά χρονικά διαστήματα. Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζεται ένα υψηλό επίπεδο αξιοκρατίας στις αμοιβές και η μακροβιότητα συνεργασιών μεταξύ εργαζομένων και Ομίλου. Πολύ σημαντική είναι η κεντρική Αρχή της πλήρους απασχόλησης στον Όμιλο, σε ποσοστό που αγγίζει το 100%, παρέχοντας έτσι σημαντική Εργασιακή ασφάλεια στους εργαζόμενους.

4. Σχέσεις εργαζομένων και διοίκησης

[G4-LA4]

Σημαντικός παράγοντας ανάπτυξης και επιτυχίας του Ομίλου, θεωρείται η προσήλωση των εργαζομένων στα καθήκοντα αλλά και στην δέσμευσή τους στην επίτευξη των Στόχων που θέτουν οι θυγατρικές εταιρείες. Στο πλαίσιο αυτό, η Ασφάλεια και η Προστασία των συμφερόντων και των δικαιωμάτων των εργαζομένων, αποτελεί απόλυτη προτεραιότητα για την Διοίκηση του Ομίλου. Η επικοινωνία των εργαζομένων με τα εξουσιοδοτημένα μέλη της Διοίκησης είναι ομαλή και συμβάλλει στην δημιουργία έγκαιρων απαντήσεων και λύσεων σε θέματα που τους απασχολούν.

Στοιχεία όπως η Χρονική διάρκεια / περίοδος προειδοποίησης των εργαζομένων για την εφαρμογή ουσιαστικών λειτουργικών αλλαγών, που θα μπορούσαν να τους επηρεάσουν σημαντικά, αποτελούν επίσης δέσμευση του Ομίλου, με στόχο την καλύτερη ενημέρωση και ικανοποίηση των εργαζομένων, ανάλογα με τον κλάδο δραστηριότητας και την θυγατρική στην οποία απασχολούνται.

5. Εργασία - υγεία και ασφάλεια

[G4-LA5, G4-LA7]

Το ανθρώπινο δυναμικό των θυγατρικών του Ομίλου αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την επιτυχημένη παρουσία του στην Ελλάδα και στις χώρες του εξωτερικού, αλλά και ουσιαστικό παράγοντα της Οικονομικής, Περιβαλλοντικής και Κοινωνικής επίδοσης. Έχοντας ως στόχο την διατήρηση και την επέκταση της ηγετικής του θέσης στην Κατασκευαστική αγορά και στους υπόλοιπους κλάδους δραστηριότητας, ο Όμιλος βασίζεται ιδιαίτερα στο κεφάλαιο «Ανθρώπινο δυναμικό».

Η Στρατηγική του σε αυτόν τον τομέα, επικεντρώνεται στην δημιουργία ενός σταθερού, υγιούς και ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος, που ευνοεί την επαγγελματική και προσωπική εξέλιξη των εργαζομένων.

Η μέριμνα για την Υγεία και την Ασφάλεια αποτελεί βασικό μέρος της ευρύτερης επιχειρηματικής πολιτικής και φιλοσοφίας του Ομίλου, στο σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού που απασχολεί. Από τον Μάιο του 2004, σε εννέα εταιρείες του Ομίλου εφαρμόζονται Πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης της Υγείας και Ασφάλειας, με βάση το πρότυπο OHSAS 18001, με σκοπό την ενιαία και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των θεμάτων που σχετίζονται με την υγεία και την ασφάλεια στους χώρους εργασίας. Οι εταιρείες που εφαρμόζουν το πρότυπο OHSAS 18001 στον Όμιλο: Ο Όμιλος διαθέτει Τεχνικούς Ασφαλείας και Ιατρούς εργασίας στους εργασιακούς χώρους. Μέσα μεταφοράς ασθενών ή τραυματιών και στενή συνεργασία με νοσοκομεία στις περιφέρειες όπου υπάρχουν δραστηριότητες και - κυρίως - εργοτάξια. Οι εργαζόμενοι μέσα από τους εκπαιδευτικούς τους, τους υπεύθυνους περιβάλλοντος, και τους τεχνικούς ασφαλείας, μπορούν να διεκδικήσουν, τα θέματα που τους αφορούν. Οι Τεχνικοί ασφαλείας καταγράφουν κάθε εργατικό ατύχημα, ενώ γίνονται δηλώσεις των συμβάντων στα κατά τόπους ΚΕΠΕΚ.

Τέλος, ο Όμιλος εφαρμόζει τα προβλεπόμενα μέτρα που διασφαλίζουν τόσο την Ασφάλεια και την Υγεία των εργαζομένων στους χώρους των εργοταξίων ή στις εγκαταστάσεις των διαφόρων δραστηριοτήτων των θυγατρικών του, όσο και των εξωτερικών συνεργατών, προμηθευτών, επισκεπτών κλπ.

Εταιρεία	OHSAS 18001
ΑΚΤΩΡ	●
ΑΤΤΙΚΗ ΟΔΟΣ	●
ΑΤΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	●
ΗΛΕΚΤΩΡ	●
ΤΟΜΗ	●
ΑΚΤΩΡ FM	●
ΜΟΡΕΑΣ ΑΕ	●
ΕΛΛΑΤ	●
ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ	●

6. Περίθαψη - παροχές

[G4-LA2]

Στον Όμιλο εφαρμόζονται διαφορετικά ομαδικά προγράμματα πρόσθετης ασφάλισης εργαζομένων, τα οποία ποικίλουν μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών, ενώ ενδεικτικά συμπεριλαμβάνουν:

- Ασφάλιση ζωής ή μόνιμης ολικής ανικανότητας από ασθένεια.
- Ασφάλιση θανάτου ή μόνιμης ανικανότητας από ατύχημα, πρόσκαιρης ολικής ανικανότητας για εργασία από ατύχημα ή ασθένεια.
- Ασφάλιση νοσοκομειακής και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης από ατύχημα ή ασθένεια.
- Ασφάλιση επιδόματος μητρότητας,
- Νοσοκομειακό επίδομα από ατύχημα ή ασθένεια,
- Χειρουργικό επίδομα από ατύχημα ή ασθένεια
- Ταξιδιωτική βοήθεια

Στην ασφάλιση των εργαζομένων συμπεριλαμβάνονται και τα εξαρτώμενα μέλη των εργαζομένων, ενώ οι ασφαλιστικές καλύψεις ισχύουν για τους εργαζόμενους της ΑΚΤΩΡ σε Ευρώπη, Ασία, Αφρική, Αμερική και Νέα Ζηλανδία.

Στις παροχές συμπεριλαμβάνονται: άδεια μητρότητας / πατρότητας, σχέδιο ιατρικής περίθαλψης για τους υπαλλήλους που εργάζονται σε περιοχές υψηλού κινδύνου, παροχή διατακτικών για τις περιόδους Χριστουγέννων και Πάσχα, μεταφορά προσωπικού κλπ.

Τα προνόμια εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις και διέπονται από τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και διαφάνειας, ορίζοντας διαφανείς πολιτικές σε κάθε κατηγορία προσωπικού.

7. Εκπαίδευση

[G4-LA9, G4-LA10]

Στον Όμιλο, τα θέματα Προστασίας του περιβάλλοντος, της Υγείας και ασφάλειας της εργασίας αλλά και της Ποιότητας, αντιμετωπίζονται ενιαία και ολοκληρωμένα. Στους εργαζομένους καλλιεργείται έντονα η αντίληψη ότι με την συμμετοχή στην ενημέρωση και εκπαίδευση, συμβάλλουν τόσο στην προστασία των ιδίων, όσο και του Περιβάλλοντος μέσα στο οποίο ζουν και εργάζονται, αλλά και στην αναβάθμιση της Ποιότητας ζωής με την ευρύτερη έννοια.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η κοινή διαπίστωση του συνεχώς αυξανόμενου ενδιαφέροντος του ανθρώπινου δυναμικού για την ενεργή συμμετοχή στην προστασία του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας στην εργασία. Αυτό επιτυγχάνεται κυρίως μέσα από την

συνεχή προσπάθεια Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης των εργαζομένων.

Στον Όμιλο οργανώνονται τακτικοί κύκλοι Σεμιναρίων εκπαίδευσης. Τα σεμινάρια διεξάγονται στην έδρα του Ομίλου και στην περιφέρεια, όπου υπάρχουν τα μεγάλα εργοτάξια της εταιρείας και έχουν ως σκοπό την Εκπαίδευση / ενημέρωση των μηχανικών και στελεχών της εταιρείας σε θέματα Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας στους χώρους εργασίας και θέματα ποιότητας.

Με αυτόν τον τρόπο, εκπαιδεύονται οι υπεύθυνοι μηχανικοί περιβάλλοντος, οι τεχνικοί ασφαλείας, οι τεχνικοί ποιότητας, ενώ καθημερινά στους εργοταξιακούς και τους άλλους εργασιακούς χώρους, ενημερώνονται και οι υπόλοιποι εργαζόμενοι από τους παραπάνω υπεύθυνους,

8. Διαφορετικότητα και ίσες ευκαιρίες

[G4-LA12, G4-LA13, G4-HR3]

Στόχος του Ομίλου είναι ο συνδυασμός ενός Επιχειρηματικού μοντέλου με μια πιο ανθρωποκεντρική προσέγγιση στα πλαίσια των προσδοκιών της σύγχρονης Κοινωνίας.

Έτσι, ο Όμιλος παρέχει ίσες ευκαιρίες στους εργαζόμενούς του και αποφεύγει τις διακρίσεις στην εργασία, ενώ βασική αρχή αποτελεί η εξασφάλιση ενός εργασιακού περιβάλλοντος όπου κάθε εργαζόμενος έχει τα ίδια δικαιώματα και αντιμετωπίζεται δίκαια και σύμφωνα με τις ικανότητες που διαθέτει για να ανταποκριθεί στον ρόλο που του έχει ανατεθεί.

Ένα τέτοιο κλίμα ισότητας χωρίς διακρίσεις, στηρίζεται στο σεβασμό της διαφορετικότητας και στην εφαρμογή διαδικασιών και δομών που δημιουργούν ένα εργασιακό περιβάλλον μέσα στο οποίο όλοι οι εργαζόμενοι είναι αποδεκτοί.

Βασικά κριτήρια της αξιολόγησης των εργαζομένων, αποτελούν τα επαγγελματικά προσόντα, η ικανότητα, η παραγωγικότητα, η αποδοτικότητα αλλά και η δημιουργικότητα. Η εταιρεία αποσκοπεί στην διαμόρφωση ενός αντιπροσωπευτικού εργατικού δυναμικού, αποφεύγοντας όμως τις διακρίσεις ηλικίας, φύλου, οικογενειακής κατάστασης, θρησκείας ή εθνικότητας. Στις δραστηριότητες εκτός συνόρων, ο Όμιλος ακολουθεί όλες τις Διεθνείς πρακτικές για τον σεβασμό στην ανθρώπινη προσωπικότητα, καθώς και τις αποφάσεις που αφορούν θέματα

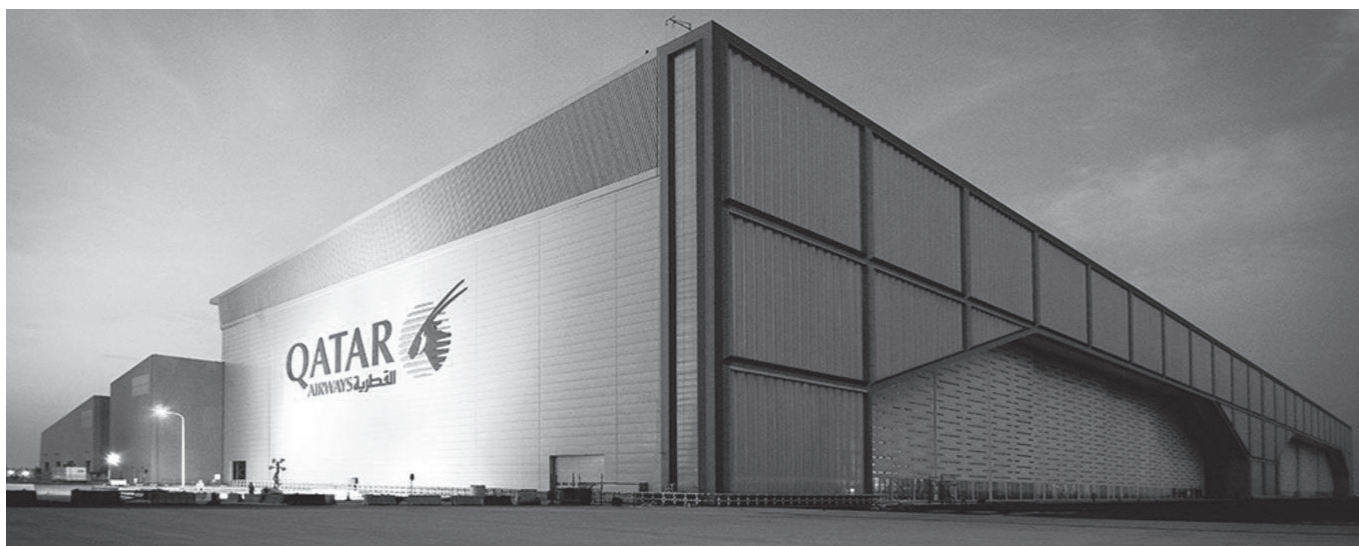
όπως οι προσλήψεις, οι αμοιβές, οι προαγωγές, η επαγγελματική κατάρτιση, αλλά και η καταγγελία συμβάσεων, οι οποίες βασίζονται σε κριτήρια που δεν συνδέονται με οποιαδήποτε μορφή διακρίσεων.

Παρατηρώντας τον βασικό δείκτη προώθησης της πολιτικής των ίσων ευκαιριών, δηλαδή την αναλογία ανδρών / γυναικών, ο Όμιλος αναγνωρίζει ότι, υπερτερούν οι άντρες εργαζόμενοι, λόγω της φύσης των εργασιών του κατασκευαστικού κλάδου.

Ωστόσο, η θέση της γυναίκας είναι αποδεκτή και αποδέκτης ίσων ευκαιριών στον Όμιλο. Έτσι, στα εργοτάξια κατασκευής υπάρχει

ένα πλήθος γυναικών μηχανικών με ανάληψη υπευθύνων θέσεων όπως πχ Διευθύντριες έργων, εργοταξίαρχες, μηχανικοί περιβάλλοντος, τεχνικοί ασφαλείας, προσωπικό εργαστηρίων ποιοτικού ελέγχου κλπ., ενώ οι γυναίκες υπερτερούν των ανδρών στα κεντρικά γραφεία και τις άλλες δραστηριότητες του Ομίλου και κατέχουν σημαντικές διοικητικές θέσεις στις διάφορες βαθμίδες της ιεραρχικής κλίμακας της εταιρείας.

Τέλος, τηρούνται ή και υπερκαλύπτονται οι συλλογικές συμβάσεις της χώρας, καθώς και οι χρόνοι σχετικά με την ειδοποίηση διαφόρων αλλαγών.

9. Παιδική – καταναγκαστική εργασία

[G4-HR5, G4-HR6]

Ο Όμιλος, στο πλαίσιο της δέσμευσής του στις «10 Αρχές του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα», απαγορεύει κάθε απασχόληση παιδιών στις δραστηριότητές του, καθώς και κάθε καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία. Για τον λόγο αυτόν λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την τήρηση της νομιμότητας έναντι της παιδικής και καταναγκαστικής εργασίας μέσω των εσωτερικών κανονισμών του και δεσμεύει τους διευθυντές και τα ανώτερα στελέχη του, στην πλήρη υιοθέτηση και προάσπιση των αρχών και την τήρηση κάθε νομοθετικού πλαισίου, όπου ο Όμιλος δραστηριοποιείται, εντός της χώρας ή σε Διεθνές επίπεδο.

10. Διαφάνεια και νομοθετική συμμόρφωση

[G4-S08]

Η προώθηση της διαφάνειας και η αποφυγή κάθε μορφής διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένου του εκβιασμού και της δωροδοκίας, αποτελεί μέρος της πολιτικής δέσμευσης του Ομίλου. Στις πολιτικές του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται και οι προσπάθειες των θυγατρικών στην ενάσκηση των δραστηριοτήτων τους σε πλήρη αρμονία με τους

νόμους και τους κανονισμούς της χώρας, ή και των εκάστοτε χωρών στις δραστηριότητες του εξωτερικού. Η συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές, αποτελεί υποχρέωση των θυγατρικών και των στελεχών τους, τα οποία είναι ενημερωμένα και επιμορφωμένα σε θέματα νομοθετικής συμμόρφωσης.

11. Κοινωνική συνεισφορά

Ο Όμιλος, μέσα από τις δραστηριότητες κατασκευής, περιβάλλοντος και έργων παραχώρησης, υποστηρίζει την οικονομική ανάπτυξη της ελληνικής κοινωνίας και κυρίως της Περιφέρειας. Είναι μια προσπάθεια η οποία στηρίζεται στην δέσμευση του Ομίλου να ανταποκριθεί στις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών για απασχόληση, για μετάδοση τεχνογνωσίας και εμπειρίας με τελικό όφελος, την τοπική προστιθέμενη αξία και την

ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Παράλληλα, υλοποιείται μια σειρά από επιμορφωτικές επισκέψεις φοιτητών μηχανικών σε εργοτάξια, ενώ φοιτητές διάφορων ειδικοτήτων απασχολούνται για πρακτική εξάσκηση, στα εργοτάξια μεγάλων και ειδικών έργων. Υπάρχει τέλος, ένα ετήσιο πρόγραμμα χορηγιών στον Όμιλο, το οποίο καλύπτει ένα ευρύ φάσμα χορηγίας και στο οποίο συμμετέχουν όλες οι θυγατρικές εταιρείες.

Εταιρικές δράσεις – Χορηγίες

Ο Όμιλος και οι θυγατρικές συμμετέχουν σε δράσεις κοινωνικής συνεισφοράς σε διάφορους τομείς της κοινωνίας. Οι δράσεις αυτές συμπεριλαμβάνουν χορηγίες όπως πχ για το χαμόγελο του παιδιού και για τους πρόσφυγες που έχουν βρει καταφύγιο στην χώρα μας.

Παράλληλα υποστηρίζονται μέσω χορηγιών δράσεις για την παιδεία, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα και την πράσινη ανάπτυξη, ενώ υπάρχει σημαντική υποστήριξη διάφορων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, επιστημονικών συνεδρίων και πολιτισμικών δρώμενων.

Σε τοπικές κοινωνίες και κυρίως σε περιοχές όπου υπάρχουν θυγατρικές του Ομίλου παρέχονται πρώτες ύλες οδοποιίας σε κοινότητες και δήμους και υποστηρίζονται διάφορες εκδηλώσεις τοπικού κοινωνικού ενδιαφέροντος.

Η οδική ασφάλεια αποτελεί μια σημαντική δράση για τον Όμιλο και για τον λόγο αυτό οργανώνονται σεμινάρια οδικής ασφάλειας, διανέμονται φυλλάδια ενημέρωσης, ενώ γίνονται διάφορες καμπάνιες ενημέρωσης που απευθύνονται στο ευρύτερο κοινό.

Ο αθλητισμός αποτελεί έναν άλλον τομέα που υποστηρίζει ο Όμιλος μέσω των θυγατρικών του, τόσο για τους εργαζομένους του, όσο και διάφορες αθλητικές εκδηλώσεις.

Για τους εργαζομένους στο εξωτερικό και ανεξαρτήτου χώρας προέλευσης των εργαζομένων, διοργανώνονται ειδικές εκδηλώσεις για μεγάλες θρησκευτικές εορτές, παρέχονται οργανωμένες δομές κατοικιών με αθλητικές υποδομές, χώρους εστίασης κλπ.

Πολιτιστική κληρονομιά

Ο Όμιλος, μέσα από την κατασκευαστική δραστηριότητα της ΑΚΤΩΡ - και κυρίως της οδοποιίας, των έργων υποδομής και κτηριακής δόμησης - έρχεται σε άμεση επαφή τόσο με την τοπική κοινωνία, όσο και με τα σημαντικότερα στοιχεία όπως την Πολιτιστική κληρονομιά και το απαράμιλλο τοπίο της χώρας. Αναγνωρίζοντας την αξία τους και ιδιαίτερα αυτή της πολιτιστικής κληρονομιάς και την συμβολή της στην κατανόηση της πορείας και εξέλιξης της σημερινής κοινωνίας, ο Όμιλος και η ΑΚΤΩΡ προχώρησε στην ανάδειξη των ευρημάτων των ανασκαφών οι οποίες γίνονται κατά την διάρκεια κατασκευής των έργων και κυρίως των ευρημάτων κατά μήκος των οδικών δικτύων και αξόνων της Ελλάδας.

Σημαντικές εκδόσεις του Ομίλου για την κληρονομιά μας

Η αρχή έγινε με την ανάδειξη των ευρημάτων της Αττικής Οδού μέσω της έκδοσης

- “Αττικής Οδού Περιήγηση”. + εξώφυλλο

Στην συνέχεια, έγινε η έκδοση:

- “Χάρτες της Αττικής”. Πρόκειται για τους σημαντικότερους χάρτες του Αττικού τοπίου από την περίοδο 1874-1884, πιστή αναπαραγωγή της έκδοσης του Κάουπερτ. + εξώφυλλο

Τέλος, οι εκδόσεις:

- Αττικής Οδοί – Αρχαίοι δρόμοι της Αττικής + εξώφυλλο
- Πρώτοι Χάρτες της Πόλεως των Αθηνών + εξώφυλλο
- Το έργο της Γαλλικής Επιστημονικής Αποστολής του ΜΟΡΙΑ + εξώφυλλο
- Η Στέγη του Ηρωδείου + εξώφυλλο

ενώ υπάρχει ένα πρόγραμμα για τα επόμενα χρόνια.

Οι εκδόσεις αυτές συμβάλλουν στην διατήρηση της ταυτότητας του τόπου και των μνημείων του, συνεισφέρουν στον πολιτισμό, στην έρευνα και στην κοινωνία ευρύτερα, ενώ η προβολή και αναφορά στην “πολιτιστική κληρονομιά”, ως αποτέλεσμα του “μηχανικού” και της τεχνολογίας στην ελληνική αρχαιότητα, αποτελεί ελάχιστη αναγνώριση στην κατανόηση της διαχρονικής της αξίας, αλλά και της σημασίας της για την “Κατασκευή” σήμερα.

12. Ικανοποίηση κοινωνίας - πελατών

[G4-PR5]

Στον Όμιλο αναγνωρίζεται ότι η Επιχειρηματική δραστηριότητα είναι άμεσα συνδεδεμένη με την υπευθυνότητα απέναντι στο Κοινωνικό σύνολο. Για αυτό τον λόγο, οι δράσεις της δεν αποβλέπουν αποκλειστικά στην Οικονομική μεγέθυνση, αλλά και στην κοινωνική ευημερία ως ένα αναπόσπαστο τμήμα της μακροχρόνιας Εταιρικής στρατηγικής της για την Αειφόρο ανάπτυξη. Στο πλαίσιο αυτό, η ποιότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών για το σύνολο της Κοινωνίας, αποτελεί προϋπόθεση στην άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του Ομίλου.

Μέσα από την ποιότητα των έργων και των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ομίλου αποδίδεται η ικανοποίηση Κοινωνίας και πελάτη. Στον Όμιλο - και κυρίως στις βασικές του δραστηριότητες όπως κατασκευή, παραχωρήσεις, περιβάλλον και αιολικά - εφαρμόζονται πιστοποιημένα Συστήματα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 σχεδόν σε όλες τις θυγατρικές, εξασφαλίζοντας έτσι την απαιτούμενη ποιότητα.

13. Συμμετοχές σε οργανισμούς - δίκτυα

Ο Όμιλος ανήκει στα ιδρυτικά μέλη του Συμβουλίου του ΣΕΒ για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη.

Η ΑΚΤΩΡ έχει υιοθετήσει τις αρχές του Οικουμενικού Σύμφωνου του Ο.Η.Ε. – UN Global Compact, μία εθελοντική πρωτοβουλία σχετικά με την υποστήριξη:

- των ανθρώπινων δικαιωμάτων
- των δικαιωμάτων εργασίας
- την προστασία του περιβάλλοντος
- την αντιμετώπιση της διαφθοράς

Επίσης, η ΑΚΤΩΡ και η Αττική Οδός είναι μέλη του Ελληνικού Δικτύου για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη και συμβάλλουν με την συμμετοχή τους στις δράσεις και ενέργειες που αναλαμβάνουν τα μέλη του δικτύου.

14. Επικοινωνία με τρίτους

Ο τρόπος και η μορφή επικοινωνίας που εφαρμόζεται στον Όμιλο αποτελεί μια ειδική διαδικασία που εφαρμόζεται σε κεντρικό επίπεδο και αφορά όλες τις θυγατρικές του, με βασικό στόχο μια διαφανή πληροφόρηση, με πλήρη κατανόηση των μηνυμάτων που εκπέμπονται από τον Όμιλο προς την κοινωνία και προς κάθε ενδιαφερόμενο μέρος.

Ερμού 25, ΤΚ 145 64, ΝΕΑ ΚΗΦΙΣΙΑ
Εθνική Οδός Αθηνών - Λαμίας,
Κόμβος Ολυμπιακού Χωριού
www.ellaktor.gr